

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΛΔ' | ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19 — ΤΗΛ. 27.689 | 1 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1957 | ΑΡΙΘ. 7

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΤΟΥ ΜΑΚ. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΣΕΒΕΣ ΧΡΙΣΤΕΠΩΝΥΜΟΝ ΠΛΗΡΩΜΑ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Μαρτίου 1957

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ

Πρὸς
τοὺς εὐσεβεῖς Χριστιανοὺς
τῆς καθ' Ἡμᾶς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς

Τέκνα μου ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,
Ἡ ἀγάπη καὶ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ ἔστω μεθ' ὑμῶν.

Ὁ δημιουργός, συντηρητής καὶ κυβερνήτης τοῦ κόσμου, πανάγαθος Θεός, ἐν τῇ ἀνεξιχνίαστῳ αὐτοῦ βουλή, ἐπέτρεψεν ἵνα καὶ πάλιν ἡ Θεσσαλία ὑποστῇ νέαν δοκιμασίαν ἐκ τῶν φοβερῶν σεισμῶν, οἱ ὅποιοι ἐπληξαν αὐτὴν πρὸ τινων ἐβδομάδων, καθὼς ἅπαντες γνωρίζετε.

Οἱ καταστρεπτικοὶ σεισμοί, ἐκ τῶν ὁποίων ἀπὸ τινων ἐτῶν μαστίζεται ἡ πολυπαθὴς χώρα ἡμῶν, εἶναι ἐν φυσικὸν κακόν, ἐντὸς τῆς ὠραιότητος τῆς δημιουργίας, τὸ ὁποῖον ἡμεῖς, κρίνοντες ἐκ τῶν καταστρεπτικῶν ἀποτελεσμάτων αὐτοῦ, εὐρίσκομεν ὅτι εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο νὰ μὴ ἦτο συνδεδεμένον μετὰ τὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων. Οὐχ ἦττον δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένον νὰ κρίνωμεν ἡμεῖς τῆς δημιουργίας τοὺς σκοπούς, ἀλλὰ καθήκον ἡμῶν εἶναι, ἵνα ἐνώπιον τῆς δυστυχίας καὶ τοῦ πόνου καὶ τῶν δυσκολιῶν τῶν συνανθρώπων ἡμῶν ἐρχώμεθα βοηθοὶ καὶ συναντιλήπτορες, διότι ὁ σκοπὸς τῆς ζωῆς ἡμῶν εἶναι ἡ ἐπιτέλεσις τῶν ἔργων τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης, μέχρι σημείου νὰ εἶναι ματαία καὶ ἀνωφελὴς ἡ πίστις ἡμῶν πρὸς τὸν Θεόν, ἐὰν αὕτη δὲν μετασχη-

ματίζεται εἰς ἔργα ἀγάπης, φιλανθρωπίας, ἀλληλεγγύης καὶ στοργῆς.

Βεβαίως γνωρίζετε ὅτι οἱ σεισμοὶ εἶναι ἱκανοὶ ἐν μιᾷ στιγμῇ νὰ δημιουργήσουν ἀνεπαρορθώτους καταστροφάς, καὶ νὰ σπείρουν τὴν δυστυχίαν καὶ τὸ πένθος, τὴν ἐρήμωσιν καὶ τὸν θάνατον, τὴν ἔνδειαν καὶ τὴν πτωχείαν ἐκεῖ, ὅπου προηγουμένως ἐβασίλευεν ἡ χαρὰ καὶ ὅπου ἐθαυμάζοντο τὰ καλὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι εἰργάζοντο ἵνα ἐν τῷ ἰδρωτί τοῦ προσώπου των τρώγωσι τὸν ἄρτον των.

Τοῦτο συνέβη, πρὸ τινων ἐβδομάδων, εἰς τὴν κατ' ἐπανάληψιν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐκ τῶν σεισμῶν συγκλονισθεῖσαν Θεσσαλίαν. Ἡ Θεσσαλικὴ γῆ καὶ πάλιν ἐσείσθη τόσον ἰσχυρῶς εἰς τρόπον ὥστε χωρὶα δλόκληρα νὰ μὴ ἔχουν οὐδεμίαν πλέον οἰκοδομὴν ἀλλὰ σωροὺς ἀμόρφων ἐρείπιων, καὶ χριστιανοὺς ἀστέγους καὶ τῶν πάντων ἐστερημένους, μετὰ πόνου καὶ δακρύων παρὰ τὰ ἐρείπια τῶν οἰκιῶν αὐτῶν παραμένοντας ὑπὸ σκηνάς, καὶ πρὸς τοὺς οὐρανούς ὑψοῦντας τοὺς ὀφθαλμούς διὰ νὰ ἐπικαλεσθῶν τοῦ Θεοῦ τὸ ἀπειρον ἔλεος. Δὲν ἐθρηνήσαμεν εὐτυχῶς τὴν φορὰν ταύτην νεκροὺς ὑπὸ τὰ ἐρείπια τῶν οἰκιῶν καὶ γενικῶς τῶν οἰκοδομῶν ταφέντας. Εἶναι ὁμως τεραστία ἡ καταστροφή εἰς ἄψυχον ὕλικόν, διότι περιουσία εἰς κτίρια κατεδαφίσθησαν, οἰκόσκευα κατεστράφησαν, καὶ ἐν μιᾷ στιγμῇ εὐρέθησαν εἰς τὸ ὑπαιθρον χιλιάδες ἀδελφῶν ἡμῶν χριστιανῶν, καὶ μάλιστα ἐν καιρῷ χειμῶνος ἀκόμη.

Ἡμεῖς, οἱ ἐνταῦθα εὐρισκόμενοι, μόλις ἠσθάνθημεν τοῦ σεισμοῦ τὴν ἐπίθεσιν, οἱ δὲ ἀδελφοὶ ἡμῶν ἐν Θεσσαλίᾳ ὑπῆρξαν τὰ θύματα τῆς φοβερᾶς αὐτῶν ἐνεργείας, διότι ἔτρεμεν ἐκεῖ ἡ γῆ καὶ οἱ ἄνθρωποι ἐξήρχοντο ἔξω τῶν οἰκιῶν, ἵνα σώσουν ἑαυτοὺς καὶ ἔβλεπον καὶ ἤκουον τὰ πάντα νὰ καταρρέουν εἰς σωροὺς ἐρειπίων.

Δὲν ἀπέμεινεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς εἰμὴ μόνον ἡ σειομένη ἀκόμη γῆ καὶ τὰ συντρίμματα τῆς ἀκινήτου καὶ κινήτης αὐτῶν περιουσίας. Δὲν ἀπέμεινεν εἰς αὐτοὺς εἰμὴ ἡ χριστιανικὴ ἐλπίς ἡ ἀπαλύνουσα τὴν θλίψιν καὶ ἐνθαρρύνουσα τὴν πονεμένην καρδίαν.

Τὴν δὲ δοκιμασίαν τῶν ταύτην, ὡς πιστοὶ χριστιανοί, ἐν καρτερίᾳ καὶ ὑπομονῇ ἐδέχθησαν, εἰπόντες τὸ τοῦ Ἰώβ· «Ὁ Κύριος ἔδωκεν, ὁ Κύριος ἀφείλετο. Ἐῖη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον».

Ἄλλ' ἐνώπιον τῆς θλιβερᾶς ταύτης τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν καταστάσεως, τὴν ὁποίαν Ἡμεῖς αὐτοὶ προσωπικῶς διεπιστώσαμεν μεταβάντες ἐπὶ τόπον, καλούμεθα, ἀγαπητά μου τέκνα, νὰ συνδράμωμεν καὶ ἡμεῖς, διότι ἀδελφοὶ ἡμῶν πάσχουσι, διότι κατὰ τὴν χριστιανικὴν ἡμῶν πίστιν ἡ χαρὰ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν χριστιανῶν εἶναι κοινὴ πάντων χαρὰ καὶ ἡ θλίψις αὐτῶν κοινὴ καὶ τῶν ἄλλων θλίψις. Ἐν σῶμα πνευματικὸν εἴμεθα ἅπαντες οἱ Χριστιανοὶ καὶ ὀφείλομεν νὰ αἰσθανώμεθα καὶ τὴν χαρὰν καὶ τὸν πόνον τῶν ἄλλων μελῶν καὶ νὰ κινώμεθα ἀναλόγως τῶν περιστάσεων.

Ἐνεκα τούτου, ὑπενθυμίζομεν εἰς ὑμᾶς τὸ πρὸς τοὺς σεισμοπλήκτους Θεσσαλοὺς ἀδελφούς καθήκον ὄλων. Τὸ καθήκον δὲ τοῦτο εἶναι ἵνα, μαζὶ μὲ τὴν λύπην τὴν ὁποίαν ἠσθάνθημεν ἐπὶ τῇ ταλαιπωρίᾳ αὐτῶν, προσφέρωμεν καὶ πρακτικῶς τὴν συνδρομὴν ἡμῶν, καὶ ἐκδηλώσωμεν ἐμπράκτως τὴν πρὸς αὐτοὺς ἀγάπην καὶ συμπάθειαν ἡμῶν.

Πρὸς τοῦτο, πατρικῶς παρακαλοῦμεν ὑμᾶς, ἵνα ἐκάστη οἰκογένεια ἐτοιμάσῃ ἀπὸ ἓν δέμα, περιέχον εἶδη ρουχισμοῦ καὶ ὑποδημάτων, τὸ ὁποῖον νὰ εὐαρεστηθῇ νὰ παραδώσῃ ἰδιοχείρως

εἰς τὸν Ἐφημέριον ἢ τοὺς Ἐφημερίους τῆς ἐνορίας αὐτῆς, μέχρι καὶ τῆς 8ης τοῦ προσεχοῦς μηνὸς Ἀπριλίου, ἵνα τὰ συγκεντρωθησόμενα δέματα ἀποσταλῶσι, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδος, εἰς τὰς πληγείσας ὑπὸ τῶν σεισμῶν Θεσσαλικὰς περιοχάς, ὡς πρώτης ἀνάγκης βοήθεια τῶν χριστιανῶν τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἀθηνῶν πρὸς τοὺς ἀδελφούς χριστιανούς τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ Ἐκκλησίας.

Δὲν δυνάμεθα νὰ περιγράψωμεν, ἀδελφοί, τὰ αἰσθήματα συγκινήσεως καὶ χαρᾶς, τὰ ὁποῖα θὰ πλημμυρίσουν τὰς πονεμένας καρδίας τῶν σεισμοπλήκτων Θεσσαλῶν ἐκ τῆς προσφορᾶς σας ταύτης. Εἴμεθα βέβαιοι ὅτι τὰ ἀπερίγραπτα ταῦτα ἱερὰ συναισθήματα τὰ διαισθάνεσθε μόνοι σας.

Εἶναι δὲ καὶ μία σύμπτωσις ἀξία ὑπογραμμίσεως. Τὰ δέματα ταῦτα, εἰς τὰ ὁποῖα θὰ περιλάβητε ὅτι ἡ ἀγάπη σας εὐδοκίησῃ νὰ ἀποστείλῃ πρὸς τοὺς ἀδελφούς αὐτούς, θὰ ἀποσταλοῦν κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ πάθους τοῦ Κυρίου, τοῦ ὁποίου πάθους τὸ ἱερὸν βάθος εἶναι ἡ ἀπερίγραπτος ἀγάπη τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν ἄνθρωπον, ἡ ὁποία ὑποχρεώνει τοὺς ἄνθρωπους νὰ ἔχουν ἀπεριόριστον ἀγάπην πρὸς τοὺς συνανθρώπους των καὶ μάλιστα πρὸς τοὺς πάσχοντας.

Τὸ δέμα τῆς ἀγάπης σας πρὸς τοὺς σεισμοπλήκτους ἀδελφούς Θεσσαλοὺς θὰ εἶναι ἐν ἀπὸ τὰ καλύτερα Πασχαλινὰ δῶρα, τὰ ὁποῖα σκέπτεσθε νὰ κάμητε πρὸς τοὺς πτωχοὺς. Θὰ ἐπικοινωνήσητε διὰ τοῦ δέματος τούτου μετὰ ἀστέγων ἀδελφῶν, μετὰ χθὲς εὐημερούντων καὶ σήμερον πτωχευσάντων, μετὰ ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι βαστάζουν μὲ ὑπομονὴν τὸν σταυρὸν τῆς δοκιμασίας καὶ ἀναμένουν τὴν συνδρομὴν τῆς ἀγάπης σας, τὴν ὁποίαν εἴμεθα βέβαιοι ὅτι πλουσίαν θὰ ἐκδηλώσητε ὡς πιστὰ τῆς Ἐκκλησίας τέκνα, καὶ ὡς Ἕλληνες φιλότιμοι, φιλάρετοι καὶ φιλόανθρωποι.

Ἡ δὲ ἀγάπη τοῦ δι' ἡμᾶς παθόντος Σωτῆρος Χριστοῦ καὶ τὸ ἄπειρον Αὐτοῦ ἔλεος, ἔστω μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

Εὐχέτης ὑμῶν πρὸς Θεὸν
Ὁ Ἀθηνῶν Δωρόθεος

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ ΤΟΥ ΤΙΜΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ(*)

Ὁ Σταυρὸς τοῦ Κυρίου ἐγένετο τὸ μέσον τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων. Ἐπ' αὐτοῦ ἔπαθεν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τὸν ἀτιμωτικὸν θάνατον καὶ ἔχυσε τὸ πανάγιον Αὐτοῦ αἷμα διὰ τοῦ ὁποίου τὸν καθηγίασε καὶ ἐδόξασεν. Ὁ Σταυρὸς ἦτό ποτε ἄτιμος καὶ ἦτο ἀεπικατάρατος πᾶς ὁ κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου.¹ Ἄλλ' ἀφ' οὗ χρόνου ἀνῆλθεν ἐπ' αὐτοῦ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἡγιάσθη καὶ ἐτιμήθη καὶ οὕτως ἐγένετο ὄπλον κατὰ τοῦ Διαβόλου καὶ τῆς ἁμαρτίας. Ἐκτοτε ἀπέβη τὸ καύχημα τῶν Χριστιανῶν. «Σταυρὸς βασιλέων τὸ κραταίωμα, Σταυρὸς πιστῶν τὸ στήριγμα, Σταυρὸς Ἀγγέλων ἡ δόξα, Σταυρὸς δαιμόνων τὸ τραῦμα», καθὼς ψάλλει ἡ Ἐκκλησία. Ἐνταῦθα ἄς βροντοφωνήσῃ ὁ Ἰ. Χρυσόστομος περὶ τοῦ Σταυροῦ. «Οἱ γοῦν Βασιλεῖς διαδήματα ὑποτιθέμενοι τὸν σταυρὸν ἀναλαμβάνουσιν ἐν πορφύρᾳ σταυρὸς, ἐν διαδήμασι σταυρὸς, ἐπὶ ὄπλων σταυρὸς, καὶ πανταχοῦ τῆς οἰκουμένης ὑπὲρ τὸν ἥλιον διαλάμπει. Ἄλλ' ἐπικατάρατός φησιν, πᾶς ὁ κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου· ὅμως τὸ ἐπάρατον τοῦτο, τὸ ἀπεικτόν, τὸ τῆς ἐσχάτης τιμωρίας σύμβολον, νῦν γέγονε ποθεινὸν καὶ ἐπέραστον· οὐδὲ γὰρ οὕτω στέφανος βασιλικὸς καλλωπίζει κεφαλὴν, ὡς σταυρὸς πανταχοῦ κόσμου τιμιώτερος ὢν· καὶ ὁ πάντες ἐπεφρίκεσαν, τούτου νῦν τὸ σχῆμα οὕτως ἐστὶν ἅπασι περιμάχητον, ὡς πανταχοῦ τοῦτο εὐρίσκεσθαι παρ' ἄρχουσι, παρ' ἀρχομένους, παρὰ γυναίξει, παρὰ ἀνδράσι, παρὰ παρθένους, παρὰ δούλους, παρὰ ἐλευθέρους· τοῦτο πανταχοῦ ἴδοι τις ἂν ἐν οἰκίαις, ἐν ἀγοραῖς, ἐν ἐρημίαις, ἐν ὁδοῖς, ἐν ὄρεσιν, ἐν νάπαις, ἐν βουνοῖς, ἐν θαλάσσει, ἐν κλίμαις, ἐν παστάσιν, ἐν ὄπλοις, ἐν σκεύεσιν, ἐν μαργαρίταις, ἐν τοίχων γραφαῖς, ἐν πολέμοις, ἐν εἰρήνῃ, ἐν ἡμέραις, ἐν νυξίν· οὕτω περιμάχητον ἅπασι γέγονε τὸ θαυμαστόν τοῦτο δῶρον, οὐδεὶς αἰσχύνεται τοῦτο, ἀλλὰ πάντες τούτῳ ἐγκαλλωπιζόμεθα μᾶλλον ἢ στεφάνους καὶ διαδήμασι καὶ μυρίαῖς μαργαριτῶν περιβολαῖς. Πόθεν οὖν, εἰπέ μοι, πᾶσιν οὕτω ποθεινὸς γέγονε, πάντων προτιμιώτερος; τοῦτο τὸ τοῦ θανάτου σύμβολον ἐγένετο εὐλογίας ὑπόθεσις, πολλῆς καὶ παντοδαπῆς ἀσφαλείας τεῖχος· τοῦτο θάνατον ἀνεῖλε, τοῦτο τοῦ Ἄδου τὰς χαλκᾶς πύλας συνέτριψε, τοῦ Διαβόλου τὴν ἀκρόπολιν κατέλυσε, τῆς ἁμαρτίας τὰ νεῦρα ἐξέκοψε»². Δὲν εἶναι δυνατὸν λαμπρότερον νὰ παραστήσωμεν τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἰσχύιν τοῦ Σταυροῦ, ὡς καὶ τὴν τιμὴν ἣν ἀποδίδου ἀνάκαθεν οἱ Χριστιανοὶ ἐπὶ τὸ τίμιον καὶ πανάγιον ξύλον τοῦ Σταυροῦ.

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος λέγει «ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι εἰμὴ ἐν τῷ Σταυρῷ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ ἐμοὶ κόσμος ἐσταύρωται, καὶ γὰρ τῷ κόσμῳ»³. Καυχώμεθα ἐπὶ τῷ Σταυρῷ τοῦ Κυρίου,

ὅστις εἶναι «Θεοῦ δύναμις καὶ σοφία»⁴. Οὗτος δὲ προετυπώθη πολλαχῶς ἐν τῷ Νόμῳ. Ὁ θεόπτης Μωϋσῆς ὠδήγει ἐν τῇ ἐρήμῳ εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας τοὺς Ἰουδαίους ὀλιγοψυχήσαντας· τότε ὁ Θεὸς ὀργισθεὶς ἀπέστειλεν ὄφεις κατ' αὐτῶν τοὺς θανατοῦντας, οἵτινες ἔδακνον τὸν λαόν. Καὶ ἀπέθανε πολλὸς λαὸς ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ. Ὡς ἀλεξιτήριον φάρμακον ὁ πατάσσω καὶ πάλιν ἰώμενος Κύριος συνεστήσατο νὰ κατασκευάσῃ χαλκοῦν ὄφιν καὶ νὰ ὑψώσῃ ἐπὶ ξύλου, πρὸς ὃν πᾶς ἀτενίζων ἐθεραπεύετο. «Καὶ εἶπε Κύριος πρὸς Μωϋσῆν· ποιήσον σεαυτῷ ὄφιν καὶ θέσ αὐτὸν ἐπὶ σημείου καὶ ἔσται, ἐὰν δάκνη ὄφιν ἀνθρώπου, πᾶς ὁ δεδηγμένος αὐτοῦ ἰάσεται»⁵. Τὸ τοιοῦτον πάντως εἶναι τύπος τοῦ σταυροῦ, ὡς λέγει αὐτὸς ὁ Κύριος. «Καθὼς Μωϋσῆς ὑψώσε τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτω ὑψωθῆναι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου»⁶. Ὡς οἱ δακνόμενοι ὑπὸ τῶν ὄφειν ἀποβλέποντες πρὸς τὸν ὑψωθέντα χαλκοῦν ὄφιν ἐθεραπεύοντο, οὕτω καὶ οἱ δακνόμενοι ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ, ἀτενίζοντες ἐν πίστει πρὸς τὸν ἐπὶ τοῦ ξύλου τῆς ἀτιμώσεως ὑψωθέντα Ἰησοῦν Χριστόν, θεραπεύονται. Ὡς δὲ ὁ Θεὸς ἐν τῇ θέᾳ τοῦ ὁμοιώματος τοῦ ἐπικαταράτου ξύλου παρέσχε μεγίστην ἰαματικὴν δύναμιν, οὕτω καὶ ὁ Σωτὴρ, τὸ ἄτιμον πρὶν ξύλον ἐπὶ τῶν ἱερῶν ὤμων ἔστησεν ἀναλαβὼν καὶ ἀπλώσας ἐπ' αὐτοῦ τὰς παναγίας αὐτοῦ χεῖρας, καθηγίασε καὶ ἐξηγόρασεν ἡμᾶς ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου, γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατάρρα. Διὰ τοῦτο τιμῶμεν τὸ τίμιον ξύλον καὶ ἀνυμνοῦμεν αὐτὸ λέγοντες μετὰ τῶν ὑμνογράφων.

Χαῖρε, σταυρὲ τῆς οἰκουμένης φύλαξ
χαῖρε, ἡ δόξα τῆς Ἐκκλησίας
χαῖρε, ὁ πηγάζων ἀφθόνως ἰάματα
χαῖρε, ὁ φωτίζων τοῦ κόσμου τὰ πέρατα.

Οὕτως ἡ Ἁγία Ἐκκλησία δὲν λατρεῖ, πολλοῦ γε δεῖ, τὸ τίμιον ξύλον τοῦ Σταυροῦ, ἀλλὰ τιμᾷ καὶ προσκυνεῖ. Τιμῶμεν δὲ καὶ λατρεύομεν τὸν ἐπ' αὐτοῦ ὑψωθέντα Κύριον, ὅστις διδάσκει λέγων: «Ὁ ὁμόσας ἐν τῷ ναῷ, ὁμνυεὶ ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ κατοικοῦντι αὐτὸν καὶ ὁ ὁμόσας ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁμνυεὶ ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ Θεοῦ καὶ ἐν τῷ καθημένῳ ἐπάνω αὐτοῦ»⁷. Λατρεύομεν τὸν Χριστόν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Σταυρόν, «τὸν τόπον οὗ ἔστησαν οἱ πόδες τοῦ Κυρίου»⁸.

Αὐτὸ τὸ τίμιον ξύλον τοῦ Σταυροῦ θὰ φανῆ καὶ κατὰ τὴν δευτέραν παρουσίαν τοῦ Κυρίου ἐν οὐρανῷ, ὅτε «καὶ κόψονται ἐπ' αὐτὸν πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς»⁹. Ἰδοὺ τί λέγει ὁ εὐαγγελιστὴς Ματθαῖος. «Ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς καὶ οἱ ἀστέρες πεσοῦνται ἀπὸ τοῦ οὐρα-

* Ἐκ τῶν καταλοίπων τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Μεσσηνίας Πολυκάρπου Συνοδικοῦ, ἐπιμελεία Θεοδ. Κ. Σπεράντζα.

1. Γαλ. γ' 14.

2. Λόγ. πρὸς Ἑλλήν. καὶ Ἰουδ. ὅτι ἐστὶ Θεὸς ὁ Χριστὸς στ' 9.

3. Γαλ. 5' 14.

4. Α' Κορ. α' 24.

5. Ἀριθ. κα' 8.

6. Ἰωάν. γ' 14.

7. Ματθ. κγ' 21-22.

8. Ψαλ. ρλα' 7.

9. Ἀποκ. α' 7.

ΑΓΙΟΓΡΑΦΙΚΟΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ ΑΓΙΩΝ ΕΟΡΤΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΜΗΝΑ ΑΠΡΙΛΙΟΝ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΕΟΡΤΩΝ

Γρηγόριος ὁ Σιναΐτης, γέρον με μακρὸν διχαλωτὸν γένειον, φέρων τὸ μόναχικὸν ἔνδυμα, καὶ κρατῶν εἰλητάριον, ἐφ' οὗ εἶναι γεγραμμένον λόγιόν τι ἐκ τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ, ὡς « Ὁ μὴ ὄρων καὶ ἀκούων καὶ αἰσθανόμενος πνευματικῶς, νεκρὸς ἐστίν. »

Ἀθανάσιος ὁ Μετεωρίτης, κτήτωρ τῆς μονῆς τοῦ Μετεώρου. Παρίσταται ὡς γέρον φαλακρὸς, μακρυδιχαλογένειος, ἠμφιεσμένος τὸ ἀσκητικὸν τριβώνιον, καὶ κρατῶν εἰλητάριον, ἐν ᾧ γεγραπται: « Ὁ ἑαυτὸν ἀγαπῶν τὸν Θεὸν ἀγαπήσαι οὐ δύναται. »

Ὅπισθεν αὐτοῦ εἰκονίζονται αἱ ἐπὶ βράχων ὄκκοδομημέναι ἱεραὶ Μοναὶ τῶν Μετεώρων.

Μαρία ἡ Αἰγυπτία. Παρίσταται ὡς γραῖα, εἰς τὸ ἔπακρον λιπόσαρκος καὶ σκελετώδης, με κατὰλευκον κόμην, ἡμίγυμος, ἔχουσα τὰς χεῖρας ἠπλωμένας εἰς στάσιν δεήσεως.

Ἡ ἅγια αὕτη ζωγραφίζεται πάντοτε εἰς τὸν δεξιὸν παραστάτην τῆς δυτικῆς θύρας τοῦ καθολικοῦ τῶν παλαιῶν μονῶν, ἔσωθεν τοῦ ναοῦ, εἰς δὲ τὰ ἀριστερὰ

εἰκονίζεται ὁ ἄββᾶς Ζωσιμᾶς, κρατῶν τὸ ἅγιον ποτήριον καὶ λαβίδα, δι' ἧς δίδει τὴν ἁγίαν μετάληψιν εἰς τὴν ἀπέναντι αὐτοῦ μετὰ δέους ἱσταμένην ἁγίαν. Ἡ παράστασις αὕτη ἐλήφθη ἐκ τοῦ βίου τῆς ὁσίας Μαρίας, τὸν ὁποῖον ἔγραψεν ὁ πατριάρχης Ἱεροσολύμων Σωφρόνιος. Ἡ θύρα, ἣτις χωρίζει τὸν ἄββᾶν Ζωσιμᾶν ἀπὸ τὴν ἁγίαν Μαρίαν, ἐπέχει τὴν θέσιν τοῦ ποταμοῦ Ἰορδάνου, ἐπὶ ἑκατέρας τῶν ὀχθῶν τοῦ ὁποῖου ἔστησαν οἱ δύο οὗτοι ἅγιοι, ὡς ἐκτίθεται ἐν τῷ βίῳ τῆς ἁγίας.

Θεόδωρος ὁ Συκεώτης. Ζωγραφίζεται ὡς γέρον μακρυγένειος, ἠμφιεσμένος τὴν ἀρχιερατικὴν στολὴν, εὐλογῶν διὰ τῆς δεξιᾶς καὶ διὰ τῆς ἀριστερᾶς κρατῶν τὸ Εὐαγγέλιον.

Ἡ ἔγερσις τοῦ Λαζάρου. Κρημνώδη ὄρη, καὶ ἐν τῷ μέσῳ ὁ Χριστὸς ἱστάμενος πρὸς τὰ δεξιὰ, ἔχων τὴν χεῖρα τεταμένην ἐπιτακτικῶς, καὶ φωνῶν πρὸς τὸν ἔναντι αὐτοῦ Λάζαρον, ὅστις φαίνεται ἐντὸς τοῦ ἀνοικτοῦ τάφου ὄρθιος, περιτετυλιγμένος «κειρίαις»: «Λάζαρε δεῦρο ἔξω.» Ὅπισθεν τοῦ Κυρίου συνωθοῦνται οἱ μαθηταί, ἐμβρόντητοι πρὸ τοῦ θαύματος, εἰς δὲ τοὺς πόδας αὐτοῦ κείνται, κατασπαζόμενοι αὐτοὺς, ἡ Μάρθα καὶ ἡ Μαρία, κλαίουσαι. Νέος ἀνὴρ ἐγείρει τὴν πλάκα τοῦ τάφου, καὶ ἕτερος περι-

νοῦ καὶ αἱ δυνάμεις τοῦ οὐρανοῦ σαλευθήσονται καὶ τότε φανήσεται τὸ σημεῖον τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ οὐρανῷ¹⁰. «Τοῦτο δὲ τὸ σημεῖον γινώσκον, ὡς λέγει ὁ Ν. Δαμαλάς, τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ τοῖς ἀπίστοις οὐδὲν ἕτερον εἰμὴ ὁ Σταυρὸς, τὸ λάβαρον τοῦτο τοῦ μεγάλου Βασιλέως, τὸ προαναγγέλλον τὴν ἐμφάνειν καὶ παρουσίαν αὐτοῦ»¹¹. Οὕτω δὲν εἶναι εἰδωλολατρεία ἢ προσκύνησις τοῦ τιμίου Σταυροῦ· εἶναι τιμὴ πρὸς αὐτόν. Ἡ τοιαύτη τιμητικὴ προσκύνησις τοῦ Σταυροῦ ἐπικυροῦται ἀπὸ τῶν ἀρχαίων χρόνων. Ὁ ΟΓ' καν. τῆς ἐν Τρούλλῳ Συνόδου ὀρίζει: «Τοῦ ζωοποιοῦ Σταυροῦ δεῖξαντος ἡμῖν τὸ σωτήριον, πᾶσαν σπουδὴν ἡμᾶς τιθέναι χρὴ τοῦ τιμὴν τὴν ἀξίαν ἀποδιδόναι τῷ δι' οὗ σεσώσμεθα τοῦ παλαιοῦ παραπτώματος. Ὅθεν καὶ νῦν καὶ λόγῳ καὶ αἰσθήσει τὴν προσκύνησιν αὐτῷ ἀπονέμεντες, τοὺς ἐν τῷ ἐδάφει τοῦ Σταυροῦ τύπους ὑπὸ τινων κατασκευαζομένους ἐξαφανίζεσθαι, ὡς ἂν μὴ τῇ βαδιζόντων καταπατήσει τὸ τῆς νίκης ἡμῶν τρόπαιον ἐξυβρίζοιτο. Τοὺς οὖν ἀπὸ τοῦ νῦν τοῦ Σταυροῦ τύπον κατασκευάζοντας, ὀρίζομεν ἀφορίζεσθαι.»

10. Ματθ. κδ' 30.

11. Ἐρμην. τοῦ Εὐαγγελ. Τόμος Γ' σελ. 419.

Ἐν τοῖς ἀρχαίοις χρόνοις ὑπῆρχον συμβολικὰ παραστάσεις εἰς ἃς, προσβλέποντες οἱ Χριστιανοί, ἀνεβίβαζον τὸν νοῦν εἰς τὴν ἀληθῆ ἔνοιαν τῶν εἰκονιζομένων. Ἀπαντῶμεν δὲ καὶ τὴν συμβολικὴν τοῦ Ἐσταυρωμένου παραστάσιν ἐν μονογράμματι εἰς διάφορα σχήματα. Ἡ τοιαύτη συμβολικὴ παράστασις ἦτο ἐν κοινοτάτῃ χρήσει ἀπὸ τοῦ Μ. Κωνσταντίνου ὅστις, ἰδὼν τοιοῦτον σημεῖον ἐν οὐρανῷ ἀπεικονισμένον, μετετύπωσεν ἐπὶ τοῦ λαβάρου¹² καὶ ἐπὶ τῶν ἀσπίδων¹³.

Παραλείποντες ἄλλα ἀναφέρομεν ὅσα ὁ Κύριλλος Ἱεροσολύμων λέγει¹⁴. «Μὴ τοίνυν αἰσχυρθῶμεν τῷ Σταυρῷ τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ κἂν ἄλλος ἀποκρύπτῃ, σὺ φανερῶς ἐπὶ μετώπῳ σφραγίζων ἵνα οἱ δαίμονες, τὸ σημεῖον ἰδόντες τὸ βασιλικόν, μακρὰν φύγωσι τρέμοντες. Ποίει δὲ τὸ σημεῖον ἐσθίων, πίνων, καθήμενος, κοιταζόμενος, ἐξανιστάμενος, λαλῶν, περιπατῶν, καὶ ἐν παντὶ πράγματι¹⁵».

Μητροπολίτης Μεσσηνίας
ΠΟΥΛΚΑΡΠΙΟΣ ΣΥΝΟΔΙΝΟΣ (†)

12. Εὐσεβ. ἐν βίῳ Κωνστ. Α' 31.

13. Πρβλ. καὶ Λαυρεντίου de moribus persecutorum 44.

14. Κατῆχ. ιγ' 34.

15. Πρβλ. καὶ Τερτυλλιανῶ. De corona militis § 3.

στέλλει τὰς λαυρίδας, διὰ τῶν ὁποίων ἦτο περιτετυλιγμένος ὁ νεκρός.

Πρὸς τ' ἀριστερὰ φαίνεται ἡ Βηθανία, ἀπὸ τὴν πύλην τῆς ὁποίας προσέρχονται πλῆθος Ἰουδαίων, ἐξ ὧν οἱ πλησιέστερον ἰστάμενοι φαίνονται ἐξεστηκότες, τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν φράσσουν τὴν ρῖνα μετὰ τὸ ἱμάτιον των, νομίζοντες ὅτι θὰ ἐξέλθῃ δυσσομία ἐκ τοῦ τάφου, κατὰ τὰ ὑπὸ τῆς Μάρθας λεχθέντα πρὸς τὸν Κύριον «Κύριε, ἤδη ὄζει· τεταρταῖος γὰρ ἔστιν».

Ἡ Σταύρωσις. Τὰ τεῖχη τῆς Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἔξωθεν αὐτῶν οἱ τρεῖς σταυροί, καὶ εἰς τὸν μεσαῖον ὁ Κύριος ἐσταυρωμένος, μεταξύ τῶν δύο ληστῶν.

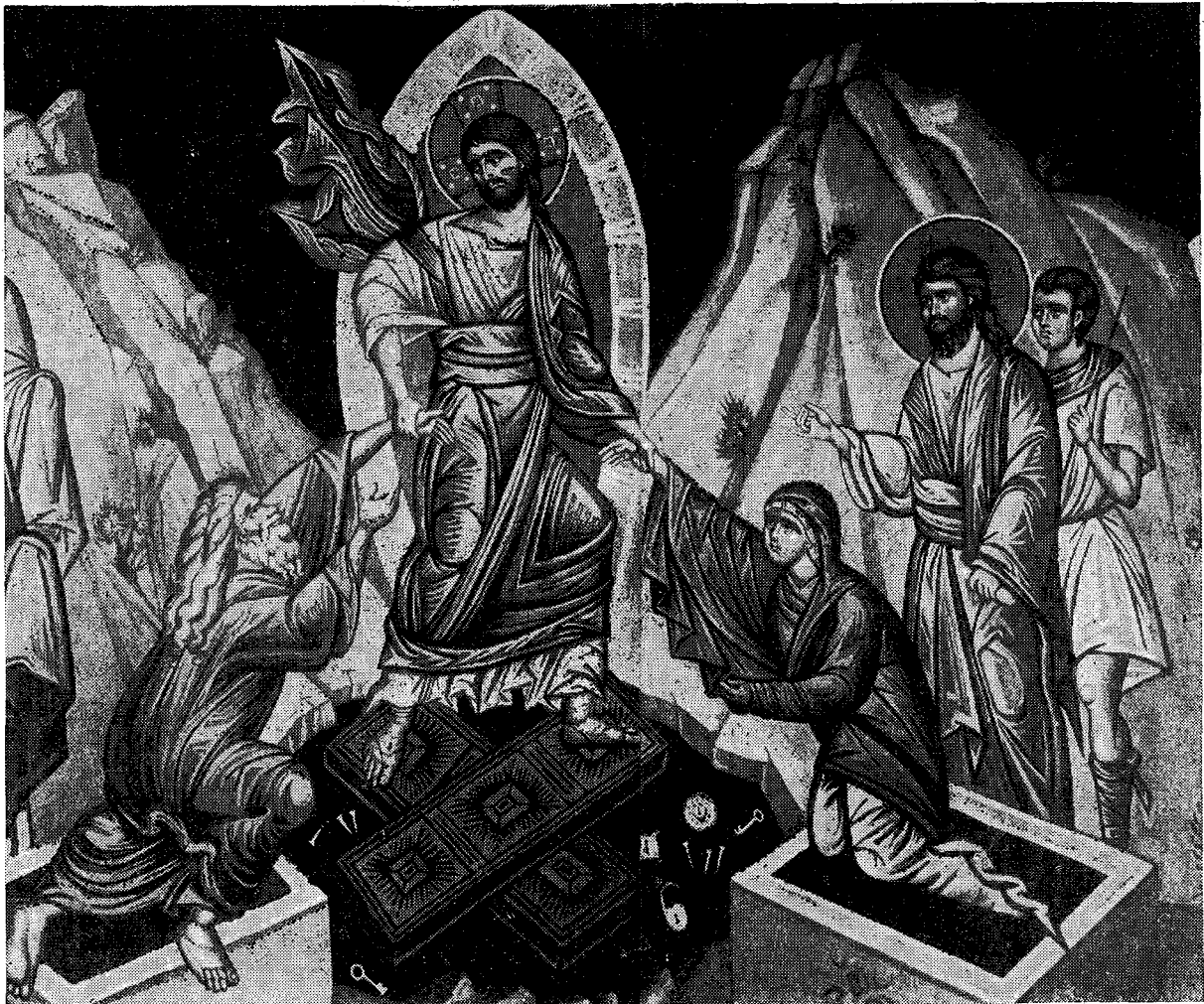
Τὸ ἄχραντον σῶμα του εἶναι κάτισχον ἐκ τῆς κακοπαθείας καὶ τῶν μαρτυριῶν, μετὰ τὰς χεῖρας ἠπλωμένας καὶ μετὰ τὰς παλάμας ἀνοικτάς, ὡς νὰ προσεύχεται, ἐνθυμίζων εἰς τὸν πιστὸν τὸ τροπᾶριον: «Ἠπλώσας τὰς παλάμας καὶ ἤνωσας τὰ τὸ πρὶν διεστῶ-

τα», ἦτοι ὁ Χριστὸς συνεφιλίωσε, μετὰ τὸ πάθος του, τὸν Θεὸν μετὰ τὸν ἄνθρωπον, φαίνεται δὲ ὡς ν' ἀνοίγῃ τὰς ἀγκάλας του πρὸς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους¹. Οἱ ἅγιοι πόδες του πατοῦσιν ἐπὶ ὑποποδίου, ὃ εἰς παρά τὸν ἄλλον, ἑκάτερος μετὰ ἓνα ἦλον καθηλωμένος, οὐχὶ δὲ ὃ ὃ εἰς ἐπὶ τοῦ ἄλλου, καθηλωμένοι δι' ἑνὸς καὶ μόνου ἦλου, ὡς ζωγραφίζονται συνήθως, κατὰ δυτικὰ πρότυπα.

Ὁ ἐκ δεξιῶν τοῦ Κυρίου Δίκαιος ληστής ἔχει τὴν ὄψιν ἥρεμον καὶ ταπεινὴν, φέρει δὲ φωτοστέφανον περὶ τὴν κεφαλὴν του. Ὁ ἐξ ἀριστερῶν δὲ ἐσταυρωμένος κακὸς ληστής ἔχει τὴν ὄψιν ἠγριωμένην καὶ ἀγωνιῶσαν.

Πρὸς τὰ δεξιὰ τοῦ Σταυροῦ ἰσταται ἡ Θεοτόκος,

1. Κακῶς καὶ ἀσεβῶς εἰκονίζουσι πολλοὶ ἀγιογράφοι τὸν Κύριον, κρεμάμενον ὡς πτώμα, μετὰ τὰς χεῖρας πρὸς τὰ ἄνω, καθὼς καὶ μετὰ τὰς παλάμας κεκλεισμένας εἰς γρόνθον. Ταῦτα γίνονται κατ' ἀπομίμησιν ζωγράφων μὴ Ὁρθόδοξων.

Τὸ κεντρικὸν τμήμα εἰκόνος τῆς Ἀναστάσεως. — Τοιχογραφία ἀγ. Χαράλαμπος Πολυγώνου. — (Χεῖρ Φ.Κ.)

εὐσχήμως πενθοῦσα καὶ προσβλέπουσα πρὸς τὸν Υἱὸν αὐτῆς. Παρ' αὐτὴν ἴστανται αἱ ἅγαι γυναῖκες, ὑποβαστάζουσαι τὴν ὀδυνομένην μητέρα.

Πρὸς τ' ἀριστερὰ εἰκονίζεται ὁ ἅγιος Ἰωάννης, ὁ ἡγαπημένος μαθητὴς τοῦ Κυρίου, με ὄψιν κατώδυνον, κρατῶν διὰ τῆς δεξιᾶς τὴν παρειὰν του. Ὅπισθεν δ' αὐτοῦ, ἴσταται ὁ Ἐκατόνταρχος, μαυρογένειος καὶ με πολεμικὴν στολήν, ἐγείρων τὸν βραχίονα αὐτοῦ εἰς εὐλογία, καὶ προσβλέπων μετὰ θάμβους πρὸς τὸν ἐσταυρωμένον Κύριον. Περὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ φέρει φωτοστέφανον.

Ὁ σταυρὸς εἶναι ἐμπετηγμένος ἐπὶ κωνοειδοῦς βράχου, κάτωθεν δ' αὐτοῦ φαίνεται μικρὸν σπήλαιον, καὶ ἐντὸς τούτου τὸ κρανίον τοῦ Ἀδάμ, ἐπὶ τοῦ ὁποίου στάζει τὸ τίμιον αἷμα τοῦ Σωτῆρος ἐκ τῶν ποδῶν αὐτοῦ, συμβολίζον ὅτι ὁ Ἀδάμ, καὶ σὺν αὐτῷ ἅπαν τὸ ἀνθρώπινον γένος, ἐλυτρώθη ἐκ τῆς κατάρας διὰ τοῦ τιμίου αἵματος τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ Ἀνάστασις.
Ὅρη ἑκατέρωθεν, καὶ εἰς τὸ μέσον ὁ Χριστὸς ὀρθῶς καὶ κατενώπιον, με σφοδρὰν κίνησιν, διὰ μὲν τῆς δεξιᾶς ἐγείρων τὸν Ἀδάμ, διὰ δὲ τῆς ἀριστερᾶς τὴν Εὐάν, καὶ ἀνασῦρων τούτους ἐκ τῶν μνημείων. Τὸν Κύριον περιβάλλει φωτεινὴ δόξα. Οἱ ἄχραντοι πόδες του πατώσι κρατερῶς ἐπὶ τῶν ἐξηρθρωμένων πυλῶν τοῦ Ἄδου, κάτωθεν δὲ αὐτῶν φαίνεται ζοφερὸν σπήλαιον, καὶ ἐν αὐτῷ γέρων γυμνὸς καὶ ἡγριωμένος, ὁ Ἄδης, δεδεμένος με ἀλύσεις, καὶ προσβλέπων ἐντρομος πρὸς τὸν Χριστόν. Κλεῖθρα καὶ μοχλοὶ συντεθλασμένοι εἰκονίζονται ἐντὸς τοῦ σκότους, συμβολίζοντες τὴν ρῆσιν «ὁ μοχλοὺς καὶ πύλας τοῦ Ἄδου συνθλάσας.»

Δεξιῶθεν καὶ ἀριστερῶθεν τοῦ Χριστοῦ, παρίστανται οἱ ἀπ' αἰῶνος Δίκαιοι καὶ Προφῆται, ἐν οἷς ὁ Δαυὶδ, ὁ Σολομῶν, ὁ Ἡσαίας, ὁ Ἄβελ, ὁ Ἐνώχ καὶ ἕτεροι, ὑποδεχόμενοι τὸν Λυτρωτὴν, κατὰ τὸν ὑμνωδόν, λέγοντα: «Βασιλεύει, ἀλλ' οὐκ αἰωνίζει Ἄδης, τοῦ γένους τῶν βροτῶν. Σὺ γὰρ τεθεὶς ἐν τάφῳ, κραταίε, ζωαρχικὴ παλάμη τὰ τοῦ θανάτου κλεῖθρα διασπάραξας καὶ ἐκήρυξας τοῖς ἀπ' αἰῶνος ἐκεῖ καθεύ-

δουσι λύτρωσιν ἀψευδῆ, Σῶτερ, γεγονῶς νεκρῶν πρωτότοκος.»

Μεταξὺ τῶν Δικαίων ζωγραφίζεται καὶ ὁ τίμιος Πρόδρομος, ὑποδεχόμενος τὸν Σωτῆρα ἐν τῷ Ἄδῃ, ἀφοῦ ἐκήρυξε πρὸς τοὺς ἐν αὐτῷ δικαίους τὴν κατάβασιν τοῦ Χριστοῦ, ὡς προσεκήρυξε προηγουμένως καὶ πρὸς τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ τὴν ἔλευσιν αὐτοῦ. Καὶ τοῦτο, κατὰ τὸ τροπάριον τὸ ψαλλόμενον κατὰ τὴν ἑορτὴν τῆς ἀποτομῆς αὐτοῦ: «ἡ θεολόγος γλῶσσα προσφθέγγεται καὶ τοῖς ἐν Ἄδῃ, Χριστοῦ προάγγελος.» (Στιγῆρὰ τῶν Αἰῶν).

Αὕτη εἶναι ἡ γνησία ὀρθόδοξος εἰκὼν τῆς Ἀναστάσεως, καθ' ὅσον ἐκφράζει διὰ τῆς ζωγραφίας τὰ ἱερὰ καὶ συμβολικὰ νοήματα, τὰ περιεχόμενα εἰς τὸ πασίγνωστον καὶ ὑπὸ πάντων ψαλλόμενον τροπάριον «Χριστὸς ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, κλπ.»

Ὁ δὲ τύπος τῆς Ἀναστάσεως, κατὰ τὸν ὁποῖον εἰκονίζεται ὁ Χριστὸς ἐξερχόμενος γυμνὸς ἐκ τοῦ τάφου, καὶ κρατῶν σημαίαν, εἶναι ἐμπνευσίς τῆς δυτικῆς εἰκονογραφίας, ἐστερημένος παντάπασι τοῦ πνευματικῆς καὶ μυστικοῦ νοήματος, ὅπερ περιέχεται εἰς τὴν βυζαντινὴν εἰκὼνα τῆς Ἀναστάσεως.

Σημ. Συντομίαις χάριν παραλείπομεν τὴν περιγραφὴν τῶν εἰκονογραφικῶν τύπων τῆς Βαϊφόρου, τῆς Προσευχῆς τοῦ Κυρίου ἐν Γεθσημανῇ, τῆς Προδοσίας, τῆς ἀνακρίσεως αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Ἄννα καὶ Καϊάφα, τῆς Προσαγωγῆς αὐτοῦ πρὸ τοῦ Πιλάτου, τῆς Ἀρνήσεως

τοῦ Πέτρου, τοῦ Ἐμπαιγμοῦ, τῆς Φραγγελώσεως, τῆς ἐπὶ τοῦ Γολγοθᾶ Ἀναβάσεως, τῆς Ἀποκαθηλώσεως, τοῦ Ἐπιταφίου Θρήνου, τῶν Μυροφόρων, τῆς Ψηλαφῆσεως, τῆς εἰς Ἐμμαοὺς καὶ εἰς Τιβεριάδα Ἐμφανίσεως τοῦ Κυρίου, τῆς Ἀναλήψεως καὶ τῆς Πεντηκοστῆς.

ΦΩΤΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΛΟΥ

«Τὸ λοιπὸν, ἀδελφοί, ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ, ὅσα σεμνά, ὅσα δίκαια, ὅσα ἀγνά, ὅσα προσφιλή, ὅσα εὐφημα, εἴ τις ἀρετὴ καὶ εἴ τις ἐπαινος ταῦτα λογίξεσθε.»

(Φίλοσ. δ' 8).

Φορητὴ εἰκὼν τῆς Ἀναλήψεως (Χεῖρ Φ.Κ.)

ΤΑ ΔΥΟ ΜΗΝΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΝΤΟΣΤΟΓΙΕΦΣΚΗ

Υπάρχουν συγγραφείς οι οποίοι, ως πνευματικοί φορείς, δίδουν χρήσιμα μηνύματα εις τους ανθρώπους, και άλλοι, οι οποίοι διανθίζουν τὰ βιβλία των με ωραίας λέξεις, ως εάν θέλουν νὰ γεμίσουν τὸ ἐσωτερικὸν κενὸν των, διότι τὸ ἐσωτερικὸν των βίωμα δὲν ἀρδεύεται ἀπὸ τὸν Αἰώνιον Λόγον, τὸν ἀποσκοποῦντα εἰς τὴν πνευματικὴν ἀνύψωσιν καὶ ψυχικὴν καλλιέργειαν τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλ' ἀπὸ τὰς βιολογικὰς πηγὰς τῆς συγχρόνου ἐρμηνείας τῆς ζωῆς, ἐξ οὗ καὶ ἡ ἐσωτερικὴ τους κενότης.

Πολλὰ εἶναι τὰ μηνύματα ἀπὸ τὴν ζωὴν καὶ τὸ συγγραφικὸν ἔργον τοῦ Ντοστογιέφσκη. Ὁ πολιτισμὸς κόσμος καὶ πάλιν ἐξεδήλωσε τὸν δίκαιον θαυμασμόν του «πρὸς τὸν Μέγαν συγγραφέα» ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 75ετίας ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ θανάτου του (9 Φεβρ. 1881).

Ἐδῶ θὰ προσέξωμεν δύο ἐξ αὐτῶν: 1) Τὴν χριστιανικὴν θέσιν μας ἀπέναντι εἰς τὸ τραγικὸν στοιχείον τῆς ζωῆς, καὶ 2) Τὴν προφύλαξιν τῆς Ἐθνικῆς μας ψυχῆς ἀπὸ τὰς ἐξωσυνοριακὰς ἐπιδράσεις.

Τὸ τραγικὸν στοιχείον ὑπάρχει εἰς τὴν ζωὴν ὡς φυσικὸν κακόν, τὸ ὁποῖον ὁ πολιτισμὸς προσπαθεῖ νὰ τὸ ἐξουδετερώσῃ, καὶ ὡς ἀνθρωποδημιουργητόν.

Μόλις εἶναι ἀνάγκη νὰ λεχθῇ, ὅτι τὰ πλεονάζοντα τραγικὰ στοιχεῖα εἰς τὴν καθημερινὴν μας ζωὴν εἶναι δημιουργήματα τοῦ μακρὰν τοῦ Θεοῦ ζῶντος ἀνθρώπου, εἰς τὸν ὁποῖον ἡ Ἐκκλησία ζητεῖ νὰ ἀφυπνίσῃ τὴν συναίσθησιν τῆς εὐθύνης του διὰ τὸ συνεχιζόμενον κακὸν καὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ἀλλαγῆς τοῦ τρόπου τοῦ σκέπτεσθαι καὶ ἐνεργεῖν.

Ὁ Ντοστογιέφσκη ὡς ὀρθόδοξος πιστὸς τοῦ Ἀνατολικοῦ Χριστιανισμοῦ μετὰ τὴν ἐσωτερικὴν ὄθησιν πρὸς τὸν ὑπερβατικὸν μυστικισμόν, καὶ τὴν πίστιν ὅτι εἶνα ἀκατάληπτον Μυστήριον διὰ τὸν «ἐκ γῆς καὶ σποδοῦ» ἀνθρώπον, μᾶς λέγει: Νὰ τὰ δέχεσαι εἰς τὰ δεινὰ σου μετὰ τὴν Ἰώθειον ὑπομονήν, ὡς δωρήματα ἀνωθεν καταβαλόντα μετὰ σκοπὸν τὴν ἐπιστροφήν ἐκ τῆς ἀμαρτίας εἰς τὸν δρόμον τοῦ Θεοῦ. Ἄν καὶ ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ τονίζῃ «Μήδεις πειραζόμενος λεγέτω ὅτι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πειράζομαι» (Ἰακ. Α' 13), ἐν τούτοις τὸ μυστικοπαθὲς ψυχικὸν κλίμα τοῦ Ντοστογιέφσκη εὐνοεῖ τὴν πίστιν ὅτι τὰ δεινὰ μᾶς ἐρχονται ὡς θεῖα παραχώρησις ἐξ ἀμαρτιῶν μας.

Ὁ θρησκευτὸν ἀνθρώπος προτιμᾷ νὰ παραμένῃ μέσα εἰς τὸ λειβάδι τῆς πίστεώς του, παρὰ νὰ ἀναβαίνει τὸ γυμνὸν βουνὸ τοῦ ὀρθολογισμοῦ καὶ νὰ ζητῇ τὰς αἰτιολογικὰς ἐξηγήσεις τῶν θλιβερῶν γεγονότων τῆς ζωῆς του.

Μάλιστα εἶναι καὶ εὐγνώμων πρὸς τοὺς Ἁγίους Πατέρας, ὅταν αὐτοὶ ἐσκέφθησαν ἀντ' αὐτοῦ καὶ τοῦ ἔδωσαν τὰς δεούσας ἐξηγήσεις, αἱ ὁποῖαι ἀληθῶς τρέφουν τὴν χριστιανικὴν του πίστιν.

Τὸ τραγικὸν λοιπὸν στοιχείον τῆς ζωῆς μας δαμάζεται κατὰ τὸν Ντοστογιέφσκη μετὰ τὴν θερμὴν πί-

στιν εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, τὴν Ἰώθειον ὑπομονήν καὶ τὴν ταπείνωσιν τοῦ ἑαυτοῦ μας, ὡς καὶ ἡ ἀσκητικὴ θεολογία κηρύττει, τὰ ὁποῖα αὐτὰ μαζὶ μετὰ τὴν αὐταπάρνησιν συνθέτουν τὸ «Πιστεύω» τῆς Μοναστικῆς Φιλοσοφίας, ἀνευ τῆς ὁποίας καὶ δὲν νοεῖται Ὁρθοδοξία μετὰ τὸν ὑπερβατικὸν Μυστικισμόν.

Διὰ τὸν Ντοστογιέφσκη, ὁ καθολικισμὸς καὶ ὁ προτεσταντισμὸς ἐνέχουν πολλὴν ταπεινὴν ἀνθρωπίνην σκέψιν καὶ ἐλάχιστον πνεῦμα Θεοῦ, καὶ μόνον ἡ Ὁρθοδοξία διατηρεῖ τὴν διαδοχὴν καὶ ἀγνότητα τῆς θείας θρησκείας τοῦ Χριστοῦ. Δὲν πρέπει δὲ νὰ μᾶς διακφεύγῃ ὅτι, διὰ τὸν Ντοστογιέφσκη, Ὁρθοδοξία καὶ Ρωσία ἦτο σύμφυτος ἰδέα θριάμβου τοῦ πανσλαβισμού, καὶ παράδειγμα, θὰ ἔλεγον πρὸς τοὺς συγγραφείς μας, διότι, παρ' ὅλας τὰς πικρίας καὶ ἀδικίας τὰς ὁποίας ἐδοκίμασεν ἀπὸ τὴν ἄστοργον πατρίδα του, ἐν τούτοις μετὰ ἐσωτερικὴν λύτρωσιν ἀπὸ κάθε πάθος μνησικακίας, μίσους καὶ παραπνοῦ διαθέτει τὴν πένναν του ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς πατρίδος του.

Καὶ τὸ παράδειγμα αὐτὸ διατί νὰ μὴ ἔχῃ θέσιν μηνύματος πρὸς τοὺς διανοουμένους μας;

Μάλιστα σήμερον, ὁπότε πολλοὶ Λύκοι, καὶ ὑπὸ μορφὴν προβάτων ὀρμῶν νὰ κατασπαράξουν τὴν ἐθνικοθρησκευτικὴν μας συνείδησιν, καλούμεθα ὅλοι ὑπὸ τῆς στρατευομένης Ἐκκλησίας μας νὰ σταθῶμεν θαρραλῶς ἀγωνισταὶ τῶν ἁγίων σκοπῶν τῆς.

Ὁ Α. Τολστόϊ, καὶ ὁ Ἄν. Τσέχωφ, κ. ἄ. καὶ φανατικώτερος ὄλων ὁ Ντοστογιέφσκη, ζητοῦν ὅπως ἡ Ρωσικὴ ψυχὴ διατηρηθῇ ἀγνώως ἐθνικοθρησκευτικῆ μέσα εἰς τὴν παράδοσιν τῆς ἐθνικῆς ζωῆς καὶ μακρὰν ἀπὸ τὰς ἐπιδράσεις τοῦ Δυτικοῦ πολιτισμοῦ.

Ἡ πίστις εἰς τὴν Ρωσίαν λέγει ὁ Ντοστογιέφσκη, πρέπει νὰ εἶναι ἰσοδύναμος μετὰ τὴν πίστιν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ ὁ Λαὸς νὰ μὴ ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τὰς ἐθνικοθρησκευτικὰς ἀξίας τῆς Ρωσίας.

Καὶ ἀληθῶς, ὁ πολιτισμὸς ἐνὸς τόπου δὲν ἀποθνήσκει παρὰ ἀπὸ τὴν στιγμὴν ὅπου οἱ ἀνθρώποι του ἀλλάσσουν «πιστεύω». Καὶ ἡ πατρίς μας Ἑλλάς, ἡ ὁποία παλαίει ἐναντίον τόσων καὶ τόσων ἐξωσυνοριακῶν ἐπιρροῶν ἔχει ἀπόλυτον ἀνάγκη ἀπὸ τὰ δύο μηνύματα τοῦ Ντοστογιέφσκη, καὶ κυρίως ἀπὸ τὸ δεύτερον. Συνειδητῶς ὁ λαὸς μας δεόν νὰ ἀρδεύῃ τὸν κῆπον τῆς ψυχῆς του μόνον ἀπὸ τὰς ἐθνικοθρησκευτικὰς μας πηγὰς, καὶ ἐσωτερικῶς ν' ἀντιδρᾷ εἰς τὰς ξένας ἐπιδράσεις, αἱ ὁποῖαι ζητοῦν νὰ τοῦ ὑποδείξουν νέα βιώματα, τὰ ὁποῖα θὰ μαράνουν τὰς ρίζας τῆς Ἐθνικῆς μας ζωῆς.

Ἡ εὐλογημένη πατρίς μας Ἑλλάς πρέπει νὰ παραμείνῃ καθαρῶς Ἑλληνορθόδοξος, μετὰ τὰ Ἐθνικὰ χρώματα εἰς τὸν λαϊκόν της πολιτισμόν καὶ τὴν ἐκπαίδευσιν. Πρέπει νὰ ἐνισχυθῇ ἡ πίστις πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ὡς ἐκπολιτιστικὸν παράγοντα καὶ κλίμακα μεταγούσαν τοὺς ἐκ γῆς πρὸς οὐρανόν.

Ἰσπεῦς ΖΑΝΟΣ ΡΟΥΡΟΥΤΑΣ
Mansfield Ohio, U.S.A.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ 'ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ,

ΕΠΙ ΜΙΑΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ

Εἰς τὸ τελευταῖον φύλλον τοῦ ἐπισήμου Δελτίου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Ἐκκλησία» (15-3-57) ἐδημοσιεύθη ἐπιστολὴ τοῦ πρῶην Νευροκοπίου Γεωργίου ὡς ἀπάντησις εἰς ἐτέραν ἐκ Θεσσαλονίκης ἐπιστολὴν ὑπογεγραμμένην ὑπὸ τὸ ἀνώνυμον γράμμα Χ. Εἰς τὰς ἐπιστολάς αὐτάς γίνεται λόγος περὶ τοῦ Ἀρχιμ. Ἱερωνύμου Κοτσῶνη καὶ περὶ τοῦ ἔργου του «ἡ θέσις τῶν λαϊκῶν ἐντὸς τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ὁργανισμοῦ» (κατὰ τὸ Κανονικὸν Δίκαιον τῆς Ὁρθόδοξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας). Ὁ ἐπιστολογράφος προβαίνει εἰς βαρύτερον χαρακτηρισμὸν τοῦ Συγγραφέως, ἀποκαλῶν αὐτὸν κ α θ α ρ ὸ ν Π ρ ο τ ε σ τ ἄ ν τ η ν, χωρὶς νὰ σημειώῃ ποῖαι εἶναι αἱ φρασεολογαὶ ἐκ τοῦ ἔργου του, αἱ ὁποῖαι νὰ δικαιολογοῦν τὸν βαρὺν αὐτὸν χαρακτηρισμὸν.

Τὰ θεμελιώδη γνωρίσματα τοῦ Προτεσταντισμοῦ εἶναι τὰ ἀκόλουθα :

Ὁ Προτεσταντισμὸς διακόψας ἑαυτὸν ἀπὸ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας κατετεμαχίσθη εἰς 160 καὶ πλέον αἱρέσεις. Δὲν ἀποδέχεται τὸν θεῖον θεσμὸν τῆς Ἐκκλησίας. Ἄγνοεῖ τοὺς τρεῖς βαθμοὺς τῆς ἱερωσύνης. Ὁ Ἐπίσκοπος, ὡς ἀρχὴ ἔχουσα διὰ τῆς Ἀποστολικῆς διαδοχῆς τὴν δύναμιν νὰ μεταβιβάσῃ διὰ τῆς θείας χάριτος τὴν ἱερωσύνην εἰς τοὺς καλουμένους ὑπὸ τῆς Θείας Προνοίας νὰ συνεχίσουν τὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας, παραθεωρεῖται. Τὰ μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας ἀπορρίπτονται. Ἡ παράδοσις τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας ἢ διὰ τῶν Οἰκουμενικῶν καὶ Τοπικῶν Συνόδων καθιερωθεῖσα καταφρονεῖται. Ἡ θεανδρική Προσωπικότης τοῦ Χριστοῦ ἢ διὰ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων Ἀγίας καὶ Δεῆς κατοχυρωθεῖσα δὲν ὁμολογεῖται. Ὑπάρχουν μάλιστα Προτεστάνται, οἱ λεγόμενοι Ἀντιτριαδικοί, ποὺ ἀρνοῦνται τὴν Ἀγίαν Τριάδα, ἄρα δὲν ἀποδέχονται τὴν θεότητα τοῦ Χριστοῦ. Εἶναι λοιπὸν καὶ ὁ εὐλαβῆς καὶ σεμνὸς κληρικὸς τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας Ἀρχιμ. Ἱερώνυμος Κοτσῶνης, ὁ ἱερεὺς τῶν Ἀνακτόρων, ὁ Πνευματικὸς τοῦ Βασιλέως, ὁ διδάσκαλος τοῦ Διαδόχου, Προτεστάντης καὶ μάλιστα καθαρὸς Προτεστάντης; Οὕτω λοιπὸν διατυπώνεται σοβαρωτάτη κατηγορία ἐναντίον ἐνὸς διακεκριμένου κληρικοῦ χωρὶς νὰ ἀναφερθοῦν αἱ ἀποδείξεις, τὰ στηρίγματα τοιαύτης κατηγορίας.

Πῶς ὅμως ὁ κληρικὸς οὗτος ὁ ὑπὸ τοιαύτην κατηγορίαν τεθεὶς συνέταξε τὸ τελευταῖον πόνημά του «Τὸ Μήνυμα τῆς Ὁρθοδοξίας πρὸς τὸν σύγχρονον κόσμον», εἰς τὸ ὁποῖον εἰς ἓνα θριαμβευτικὸν τόνον ἐξαγγέλλει τὸ νόημα τῆς Ὁρθοδοξίας, καὶ εἰς μίαν ἀγαλλίασιν ψυχῆς μνημονεῖ τῶν ὀνομάτων πνευματικῶν προσωπικότητων, ποὺ ἐξαιροῦν τὰ φωτεινὰ ἀχῆματα τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας καὶ τὸν χαρποῖον ρυθμὸν τῆς λειτουργίας της, τῆς ζωῆς της;

Ἡ κατηγορία, ἢ ἐκτοξευθεῖσα κατὰ τοῦ σεμνοῦ

καὶ ἱεροπρεποῦς κληρικοῦ τῆς Ἡμετέρας Ἐκκλησίας Ἀρχιμ. Ἱερωνύμου Κοτσῶνη, πρέπει νὰ ἀνακληθῆ ὑπὸ τοῦ γράψαντος αὐτὴν μὲ τὴν προχειρότητα. Καὶ ἂν νομίζῃ οὗτος ὅτι τὸ ὡς ἄνω ἔργον τοῦ Ἀρχιμ. Ἱερωνύμου Κοτσῶνη χωλαίνει περὶ τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, ἅς τὸ καταγγείλῃ εἰς τὴν Ἱεράν Σύνοδον, διὰ νὰ ἐρευνηθῆ τὸ περιεχόμενον του καὶ ἀποδοθῆ τὸ δίκαιον. Ἄλλως θὰ δικαιούται πᾶς τις νὰ εἴπῃ εἰς τὸν ἐπιστολογράφον, ὅτι δι' ὧν ἐξεστῆμισε κατὰ τοῦ Ἀρχιμανδρίτου ἠθέλησε ἀπλῶς νὰ τὸν δυσφημήσῃ καὶ νὰ τὸν συκοφαντήσῃ.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 23-3-57

† Ὁ Σάμου ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΝ ΠΡΩΗΝ ΝΕΥΡΟΚΟΠΙΟΥ

Ὡς πρὸς τὰς εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον τῆς Ἐκκλησίας δημοσιευθείσας ἐπιστολάς κάποιου «Χ» καὶ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου πρῶην Νευροκοπίου κ. Γεωργίου, ἐπιστολάς καταπτομένας τῶν ὀρθόδοξων φρονημάτων μου καὶ τῆς πρὸς τὴν μητέρα Ἐκκλησίαν ἀφοσιώσεώς μου, ἀρκετὸν θὰ ἔπρεπε νὰ θεωρηθῆ τοῦτο μὲν ὅτι αἱ ἐπιστολαὶ αὗται οὐδὲ παραδειγματος χάριν ἀναφέρουν στοιχεῖόν τι, ἐπὶ τοῦ ὁποίου νὰ ἐπιχειρήται κἄν νὰ στήριχθῆ ἢ τόσον δεινὴ κατ' ἐμοῦ κατηγορία ἐπι... προτεσταντισμῶ καὶ ἐξύβρισις, τοῦτο δὲ ἢ διαπίστωσις, ὅτι, ὡς ἄλλωστε δὲν ἀμφέβαλλον, ἢ καταχώρησις τοιούτου δημοσιεύματος εἰς τὸ ἐπίσημον τῆς Ἐκκλησίας Δελτίον διέλαθε τὴν προσοχὴν τῶν ἀρμοδίων. Οὐχ ἦττον θεωρῶ Ἱεράν ὑποχρέωσιν, ὡς ἠληθέμενος ὑπὸ τοῦ Κυρίου νὰ εἶμαι λειτουργὸς τοῦ ἱεροῦ Αὐτοῦ Θυσιαστηρίου, νὰ προσθέσω τὰ ἐξῆς:

Διὰ συζήτησιν ἐπιστημονικὴν ἐπὶ οἰασθήποτε ἐπιστημονικῆς μου ἐργασίας εἶμαι πρόθυμος μετ' εὐγνωμοσύνης. Ἀλλὰ συζήτησις ἐπιστημονικὴ ἐξ ἐπόψεως Ὁρθόδοξου προϋποθέτει ἔλεγχον τῶν ἐκτιθεμένων ἀπόψεων, δι' ἀναδρομῆς εἰς τὰς ὀρθόδοξους πηγάς, τὰς ὁποίας ὁ συγγραφεὺς ἐπικαλεῖται—μήτοι ταύτας ἐπικαλεῖται ἐσφαλμένως—ἢ κριτικῆς τῆς ἐρμηνείας αὐτῶν. Ὅταν ὅμως παραθεωρήται ὡς ἔωλόν τι «τὸ ὅτι παρατίθεται γνήθος κανονικῶν διατάξεων» πρὸς κατοχύρωσιν τῆς πλῆμης μου καὶ ἀντὶ τούτων ἀντιτάσσεται ἢ «στοιχειωδὲστῆτη λογικῆ» μὲ δικαστικούς κλητῆρας καὶ ὑπουργούς, μαγείρους καὶ τὰ παρόμοια, τότε, ὁμολογῶ, δὲν δύναμαι νὰ παρακολουθῆσω μίαν τοιαύτην κριτικὴν. Ὡς ὀρθόδοξος συγγραφεὺς ὡδηγούμην ἀνεκάθεν καὶ θὰ ὡδηγοῦμαι καὶ εἰς τὸ μέλλον ἀπὸ τὰς Ὁρθόδοξους πηγάς. Προκειμένου δὲ νὰ διδαχθῶ περὶ τῆς σχέσεως τῶν διαφόρων τάξεων τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας μεταξύ των, ἀντὶ νὰ ἀνατρέχω εἰς τοὺς «μαγεύρους» κ.τ.τ., προτιμῶ νὰ ὡδηγοῦμαι ἀπὸ τὴν ἐν Α' Κορ. ιβ' 12—31 (πρβλ. καὶ Ρωμ. ιβ' 4—8) εἰκόνα περὶ τῶν μελῶν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, εἰκόνα ἰδιαιτέρως προσφιλεῖ εἰς τοὺς Μεγάλους τῆς ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας Πατέρας. Τὰ δὲ περὶ ξύλων, χόρτου, καλάμης (ἐν Α' Κορ. γ' 12—31) ὁμολογῶ, ὅτι οὐδαμοῦ συνήνησα ἐρμηνευόμενα καθ' ὄν ἐκπληκτικῶς πρωτότυπον

τρόπον ἐρμηνεύονται ἐν τῇ ἐπιστολῇ τοῦ Σεβασμιωτάτου· ὅτι δηλαδή οἱ μὲν κληρικοί ἐποικοδομοῦν χρυσόν, ἄργυρον, λίθους τιμίους, οἱ δὲ λαϊκοὶ ξύλα, χόρτον, καλάμην, τὸ ὅποιον περὶπου καταλήγει εἰς τὸ ὅτι οἱ μὲν κληρικοί εἶναι τὰ ὑγιᾶ, οἱ δὲ λαϊκοὶ τὰ σαπρὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας. Οὐχὶ ὅμως «ἐκάστου τὸ ἔργον ὁποῖόν ἐστι τὸ πῦρ δοκιμάσει», ὡς λέγει ὁ θεὸς Ἀπόστολος ;

Καὶ τελευταῖον, καὶ πρὸ παντός : Ὡς Ὁρθόδοξος κληρικός ὀφείλω πάντα σεβασμὸν πρὸς τὸν ἅγιον πρῶν Νευροκοπίου, καὶ ὡς Ἀρχιερέα, ἀλλὰ καὶ ὡς ἄτομον. Ἡ Ὁρθόδοξος ὅμως Παράδοσις ἐπιβάλλει εἰς τὸν κληρικὸν ἀπόλυτον εὐθιξίαν εἰς ὅτι ἀφορᾷ εἰς τὴν περὶ τὸ δόγμα ἀκεραιότητά του. Μὲ ὅλον λοιπὸν τὸν σεβασμὸν, ἀλλὰ καὶ μὲ ὄλην τὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς μου θὰ διαμαρτυρηθῶ, δι' οἰανδήποτε ἀμφισβήτησιν τῆς πλήρους, ἀκεραίας καὶ ἀδιαβλήτου ὀρθοδοξίας μου. Ἀπειροελάχιστος ἐγὼ ἐκ τῶν κυκλούντων τὸ ἅγιον Θυσιαστήριον καὶ γινώσκων κατὰ τὸ ὀρθόδοξον φρόνημα τὴν ἐμὴν ἀναξιοσύνην, θὰ ἠδυνάμην οὐχ ἦττον, ἀφοῦ προκαλοῦμαι, μετὰ παρησίας νὰ παρατηρήσω, ὅτι ἡ ὄλη μου ζωὴ ἀπετέλεσε, καὶ παρακαλῶ τὸν Θεὸν καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ν' ἀποτελῇ, δεῖγμα τῆς ὀλοψύχου καὶ ἐν θυσιᾷ ἀφοσιώσεώς μου εἰς τὴν ἁγιωτάτην μητέρα Ἐκκλησίαν, τῆς ὁποίας εἶμαι ταπεινὸς μὲν καὶ ἐπαναλαμβάνω ἀπειροελάχιστος υἱός, πλὴν ὅμως υἱὸς πιστὸς καὶ ἀφωσιωμένος εἶπερ τις καὶ ἄλλος.

Ἀρχιμ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ ΚΟΤΣΩΝΗΣ

“ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΙ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΟΙ,”

Τῇ 25ῃ Φεβρουαρίου 1957

Κύριε Διευθυντά,

Παρακαλῶ νὰ μοῦ ἐπιτρέψητε, ὅπως ἀπασχολήσω τὰς στήλας τοῦ περιοδικοῦ σας, διὰ νὰ ἀναφέρω μερικὰς ἐντυπώσεις, πὸν ἀπεκόμισα ἐκ τῆς παραμονῆς μου εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας ὡς πρὸς τὸν ὀργανισμόν πὸν ὀνομάζεται Ἐυαγγελικὴ Ἐκκλησία, ὅπως παρουσιάζεται εἰς τὸν ἐν Ἄμερικῇ παρατηρητήν.

Ἡ κυρία δραστηριότης τῆς ομάδος αὐτῆς ἐδῶ εἶναι ἀφ' ἐνὸς ὁ διασημὸς καὶ ἡ δημιουργία μίσους κατὰ τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ δημοσίευσίς ἐκκλήσεων πρὸς χρηματικὴν συνεισφορὰν ἐκ μέρους ὁμογενῶν καὶ ξένων. Καταβάλλεται, προσπάθεια, ὅπως ἐξαφθοῦν αἱ συνειδήσεις τῶν ἐδῶ Προτεσταντῶν μὲ περιγραφὰς καταδιώξεων τῶν «ἱεραποστόλων Ἐυαγγελικῶν», ὡς καὶ τῆς «ἐξαχρειώσεως» τῆς Ὁρθοδοξίας, ὥστε νὰ ταυτισθῇ εἰς τὴν ἀτίληψιν τῶν Διαμαρτυρομένων τῆς Ἀμερικῆς ἢ Ὁρθοδοξία πρὸς τὸν μετὰ πάθους μισούμενον ὑπ' αὐτῶν Καθολικισμόν. Εἶναι ἀπίστευτα τὰ ὅσα ἀφηγοῦνται οἱ ὑπεύθυνοι «πάστορες» τῶν Ἐυαγγελικῶν. Εἰς χεῖρας μου περιῆλθε τῷ 1953 φυλλάδιον περιέχον ἀναφορὰν δράσεως ἐνὸς ἐξ αὐτῶν, ἀποστελλομένην εἰς τοὺς ἐδῶ χρηματοδοτὰς. Χαρακτηριστικὴ ἦτο ἡ περιγραφὴ ἐξαπατήσεως ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, διὰ νὰ ἐπιτραπῇ εἰσαγωγὴ βιβλίων μὲ προσηλυτιστικὸν περιεχόμενον. Ψευδῶς τοῦ ἐδηλώθη, ὅτι πλὴν τοῦ κειμένου τῆς Ἀγίας Γραφῆς

οὐδὲν προπαγανδιστικὸν περιείχετο εἰς τὰς Βίβλους, ἢ δὲ ἐὺπιστία τοῦ ὑπαλλήλου εἰς τὰς διαβεβαιώσεις των ἔθεωρήθη ὡς «ἀπάντησις εἰς τὰς προσευχὰς των».

Ὡς θριαμβευτικὴ ἐπιτυχία περιγράφεται ἐξ ἄλλου ἢ ἀποχώρησις πιστῶν ἐκ τῆς θείας Λειτουργίας εἰς ἐν χωρίον, διὰ νὰ ἀκούσουν τὸν «πάστορα» κηρύσσοντα ἔξω τῆς Ἐκκλησίας, ἢ ἡ διανομὴ βιβλίων δωρεὰν εἰς τὰς ὁδοὺς.

Ἀπροκάλυπτος εἶναι ἡ προσπάθεια τῶν Ἐυαγγελικῶν, ὅπως διὰ χρημάτων ἐλκύσουν πενομένους ἢ νοσοῦντας Ἑλληνας καθὼς καὶ ὄρφανὰ, τὰ ὅποια διατρέφουν εἰς ὄρφανοτροφεῖα ἰδικὰ των καὶ κατηχοῦν ὥστε νὰ γίνων ὄρφανὰ των. Συνεχεῖς ἐκκλήσεις γίνονται εἰς τὰς ἐδῶ ἐφημερίδας διὰ τὴν χρηματοδότησιν τῶν ὄρφανοτροφείων αὐτῶν, ὅπου «τὰ ὄρφανὰ εἶναι τόσον ἐὺτυχῆ ὥστε δοξάζουν τὸν Θεὸν πὸν ἔχασαν τοὺς γονεῖς των» («Ἀτλαντὶς» Νέας Ὑόρκης, Ὀκτώβριος 1956).

Ἐννοεῖται ὅτι μόνον οἱ ἀφελεῖς παρασύρονται πλήρως ἀπὸ τὴν προπαγάνδαν αὐτὴν καὶ συμβιβάζονται μὲ τὰς μεθόδους τῆς. Μεταξὺ τῶν ξένων ἡγετῶν τῆς ὀργανώσεως τῶν Ἐυαγγελικῶν ὑπάρχει κάποια συνείδησις τῆς πραγματικότητος, τὴν ὁποῖαν τόσον ἀγωνιωδῶς περικρύπτουν οἱ «πάστορες» τῶν Ἐυαγγελικῶν εἰς Ἡν. Πολιτείας. Εἰς συνέδριον τῆς Διεθνούς Ἐνώσεως Ἐυαγγελικῶν, πὸν συνῆλθε εἰς Μασσαχουσέτην κατὰ τὸ παρελθὸν φθινόπωρον, ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐνώσεως ταύτης ἐδήλωσε ὅτι «τὸ σφάλμα μας εἶναι, ὅτι θέλομεν νὰ ἐπιβάλλωμεν τὰ σχέδια καὶ τὰς ἰδέας μας εἰς τὰς διαφόρους χώρας, ἀδιαφοροῦντες ἐὰν ταυτιζώμεθα ἢ ὄχι μὲ τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου». Διὰ τὴν Ἐκκλησίαν μας ἐδήλωσεν ἀπεριφράστως ὅτι «ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος εἶναι Ἐκκλησία Ἐυαγγελικὴ» (τοῦτο συμφώνως πρὸς τὴν ὁμολογίαν των σημαίνει ὅτι στηρίζεται εἰς τὸ Ἐυαγγέλιον καὶ ὅτι ἀναπτύσσει δράσιν ἀποστολικήν). Ὁ ὑφυπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν τῆς Κεϋλάνης καὶ ἐκ τῶν ἡγετικῶν στελεχῶν κατὰ τὸ αὐτὸ συνέδριον μοῦ ἐτόνισε, ὅτι ἡ ἀντίδρασις τῆς Ὁρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας κατὰ τῶν Ἐυαγγελικῶν εἶναι ἀπολύτως δικαιολογημένη.

Ἄς μοῦ ἐπιτραπῇ, Κύριε Διευθυντά, ὡς Ἑλληνας χριστιανὸς νὰ διατυπώσω τὴν βεβαιότητα ὅτι μόνον πείσμα ἐγωκεντρικὸν εἶναι δυνατόν νὰ παρωθῇ τοὺς Ἐυαγγελικοὺς «πάστορας» εἰς τὴν συνέχισιν τῆς δράσεώς των. Ἐὰν ἡ Ἐκκλησία εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲν εἶναι «νεκρά», πῶς δὲν ἀντιλαμβάνονται τὴν ἐνοχίαν των, ὅταν προσπαθοῦν νὰ τὴν διασπᾶσιν, νὰ τὴν διαβάλουν; Ἀλλὰ πῶς εἶναι δυνατόν Ἐκκλησία, ἔχουσα τόσα δειγμάτια σφοδρῆς ζωῆς, νὰ ἐκληφθῇ ὡς νεκρά; Ὁ διαπρεπὴς προτεστάντης ἡγέτης καὶ ἰδρυτῆς τοῦ International Christian Leadership κ. Abraham Vereide ἐπίσημος ὁμιλητῆς καὶ αὐτὸς εἰς τὸ συνέδριον τῶν Ἐυαγγελικῶν) ἐδήλωσεν εἰς Οὐασινγκτόνα ἐνώπιον Ἀμερικανῶν καὶ ξένων ἀκροατῶν, ὅτι «τὸ Χριστιανικὸν Κίνημα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος παρουσιάζει ἀναγέννησιν χριστιανικὴν ὑπερέχουσαν ἀσυγκρίτως κάθε ἄλλης προσπάθειάς εἰς τὰς

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ἡ ἀπελευθέρωσις τοῦ Μακαρίου.

Οἱ Ἄγγλοι ἀπεφάσισαν, ἐπὶ τέλους, ν' ἀπελευθερώσουν τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Μακάριον καὶ τοὺς ἄλλους συγκρατουμένους εἰς τὰς νήσους ΣεϿχέλλας συνεζορίστους του.

Δὲν τοῦ ἐπιτρέπουν ὁμως νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Κύπρον. Οὔτε καὶ ὑπεδήλωσαν οἰανδήποτε πρόθεσίν των νὰ συνεχίσουν περαιτέρω συνομιλίας μετ' αὐτοῦ. Καὶ θὰ παραμείνῃ οὕτω καὶ πάλιν ἐξόριστος. Ἀλλὰ τὴν φορὰν αὐτὴν ὑπὸ τὸν γλυκὴν οὐρανὸν τῆς Ἑλλάδος μας.

Ταῦτοχρόνως, ὦμοι καὶ κυνικοὶ εἰς τὴν ἐκδήλωσίν των, προσφέρουν καὶ εἰς τὸν Διγενῆ καὶ τὰ στελέχη του ἀσφαλῆ ἐκ Κύπρου διαφυγῆν. Ἐπιχειροῦν δηλαδή, ὅ,τι δὲν ἐπέτυχον μετὰ τὴν βίαν—τὸν ἀποκεφαλισμὸν τοῦ κινήματος τῆς Ἐλευθερίας—νὰ τὸ ἐπιτύχουν μετὰ τὴν δὴ θεν μεγαλοφυγίαν των.

Φενακίζοντες δὲ τοὺς πάντας καὶ τὰ πάντα, προσφέρουν ἐν συνεχείᾳ καὶ Σύνταγμα. Καὶ εἰρήνην. Ἀλλὰ εἰρήνην ἀγελαίαν καὶ δουλικήν. Ὅχι εἰρήνην ἑλευθέρων ἀνθρώπων. Ἀλλὰ τάφων. Καὶ δορυαλώτων καὶ νεκρῶν.

Ἀντυχῶς, ὅπως καθημερινῶς τεκμηριοῦται, ὁ Ἀντικὸς κόσμος δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐννοήσῃ κατ' ἄλλον τρόπον τὴν Ἐλευθερίαν, παρὰ ὡς πολιτικὴν τοιαύτην. Καὶ ὡς ἀποτέλεσμα ἀλχημικῶν συμβιβασμῶν καὶ ἐξυπηρετήσεως ὀλικῶν μόνον συμφερόντων. Καὶ εἶναι τοῦτο ἢ καταφανεστέρα ἀπόδειξις τῆς μεγάλης ἠθικῆς κρίσεως τὴν ὁποίαν διέρχεται.

Ἡ Ὁρθόδοξος ὁμως Ἐκκλησία μας καὶ μετ' αὐτῆς ὁλόκληρος ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς πιστεύει ἀκραδάν-

χώρας μας, εἰς βάθος καὶ εἰς ἔκτασιν, καὶ ὀφείλομεν ὅλοι νὰ τὸ μιμηθῶμεν».

Οἱ Εὐαγγελικοὶ τῆς Ἑλλάδος εἶναι ἀδύνατον νὰ κινῶνται ἀπὸ πνεῦμα ἀγαθόν, καθ' ἣν ὥραν ἀγωνίζονται νὰ διαβρώσουν τὸ σῶμα τῆς Ἐκκλησίας. Τοῦτο ἐπιβεβαιοῦται καὶ ἀπὸ τὸ γεγονός, ὅτι ὑπάρχοντες ἤδη διασπάσεις μεταξὺ τῆς ὀλιγαριθμοῦ ομάδος των, ἀναλόγως πρὸς τὴν προσκόλλησιν εἰς τὸν Α ἢ Β «πάστορα», ὀδηγοῦσαι καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα εἰς τὴν δημιουργίαν προτεσταντικῆς βαβυλωνίας (εἰς Ἡνωμ. Πολιτείας ὑπάρχοντες ὡς γνωστὸν ὑπερτριάκοντα ἀνεξάρτητοι προτεσταντικοὶ ἐκκλησιαὶ καὶ ὁμολογία).

Ἄς εὐχηθῶμεν ὅπως ὁ Ἱδρυτὴς τῆς Ἐκκλησίας ἐπισυνάγῃ εἰς τὴν ποιμνὴν Του ὅλα τὰ πρόβατα αὐτῆς, πρὸς δόξαν τοῦ ὀνόματός Του καὶ ὀριστικὴν ἐπικράτησιν τῆς χριστιανικῆς πίστεως ἐν τῷ κόσμῳ.

Μετὰ πολλῆς τῆς τιμῆς
Σ. Γ. ΜΑΚΡΗΣ, ἱατρὸς

Teaching Fellow
Harvard Medical School
Boston, Mass. U.S.A.

τως, ὅτι ἡ Ἐλευθερία εἶναι ἐγγονία ἱερὰ καὶ τρισυγία. Καὶ ὅτι πρέπει νὰ βιοῦται βαθέως ὡς δικαιοσύνη, καὶ ὡς ἀλήθεια, καὶ ὡς σεβασμὸς ἀπόλυτος πρὸς τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ ἀνθρώπου «ὡς εἰκόνας Θεοῦ» καὶ ὡς ἀλληλεγγύη ἀτόμων καὶ Ἐθνῶν. Καὶ πρὸ πάντων ὡς Θυσία, κατὰ τὸ παράδειγμα τοῦ θείου μας Ἀνθρωποῦ. Καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν αὐτὴν ἀνήκει καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος. Αὐτὴ δὲ ἐξέθρεψεν εἰς τοὺς μητρικούς της κόλπους καὶ τοὺς ἡρωϊκούς ἐφήβους, τοὺς ὁποίους ἀπηγγόνιζεν ἕως τώρα ἀνερευθριάστως ὁ δήμιος Χάρντιγκ. Καὶ οἱ ὁποῖοι διὰ τοῦτο ἀνέβαινον, μετὰ τὸ μερίδιμα εἰς τὰ χεῖλη των, εἰς τὸ ἰκρίωμά των. Καὶ ἀπέθνησκον ζητωκραυγάζοντες ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος.

Ἄς μὴ πλανῶνται οἱ Ἄγγλοι. Καὶ ἄς μὴ πιστεύουν, ὅτι οἰκοδομοῦν τοιοῦτοτρόπως τὴν εἰρήνην. Ἐπὶ τῆς ἄμμου τίποτε δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ στηριχθῆ. Καὶ συναδέλφωσις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ μετὰ στραγγαλιστὰς τῆς συνειδήσεως.

Ἄς εἶναι βέβαιοι, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ πορεία πρὸς τὴν Ἐλευθερίαν θὰ συνεχισθῆ. Καὶ ὀσηνθήσεται θολίαν καὶ γνόφον καὶ ζόφον καὶ ἂν σκορπίουν ἐπάνω εἰς τὴν μαρτυρικὴν μας μεγαλόνησον, αἱ φλόγες τοῦ πετρελαίου, μετὰ τὸ ὁποῖον ἔκανσαν πρὸ τιῶν ἡμερῶν τὸν Γρηγόρη Ἀδξεντίου θὰ φωτίζοντες πάντοτε τὸν δρόμον τοῦ χρέους καὶ τῆς τιμῆς. Τὸν ὁποῖον οἱ μὲν Ἄγγλοι, ὡς φαίνεται, ἀγνοοῦν. Εἶναι τόσον γνώριμος ὁμως εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ψυχὴν. Καὶ ὁ δρόμος αὐτὸς θὰ ὀδηγήσῃ ἀσφαλῶς—καὶ μάλιστα πολὺ ἐνωρίς—πρὸς τὴν Ἐλευθερίαν τῆς Κύπρου.

«Συμπάσχει πάντα τὰ μέλη».

Ἐν τῇ πρώτῃ σελίδι τοῦ παρόντος τεύχους τῆς «Ἐκκλησίας» δημοσιεύεται ἡ ἐσχάτως ἀναγνωσθεῖσα εἰς τοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν Ἐγκύκλιος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου, ἣτις εἶναι τὸ κορύφωμα τοῦ ἐνδιαφέροντος, ὅπερ ἐπέδειξεν ἡ Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία, ὑπὲρ τῶν πληγέντων ἐσχάτως ἐκ τῶν καταστρεπτικῶν σεισμῶν τῆς Θεσσαλίας.

Ὡς γνωστὸν, εὐθὺς ὡς ἐγνώσθησαν αἱ προξενηθεῖσαι καταστροφαί, ὁ Μακαριώτατος, συνοδευόμενος καὶ ὑπὸ ἄλλων Σεβασμιωτάτων Συνοδικῶν Ἀρχιερέων, μετέβη εἰς τὰς πληγείσας περιοχὰς τῆς Θεσσαλίας καὶ τοῦ Βόλου, καὶ ἐπεσκέφθη τὰς κατεστραμμένας πόλεις καὶ τὰ χωρία. Τοιοῦτοτρόπως εἰς τὸν δεινῶς δοκιμασθέντα ὑπὸ τῆς θεομηρίας λαὸν μετέδωκε τὴν παραμυθίαν τοῦ Χριστοῦ καὶ ἐκόμισεν εἰς αὐτὸν τὴν συμπάθειαν καὶ τὴν στοργὴν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας. Πρὸς τούτοις ὁ Μακαριώτατος διένειμεν εἰς τοὺς πληγέντας σημαντικὰς ποσότητας ἱματισμοῦ, ὑποδήσεως καὶ κλινοσκεπασμάτων, τὰς ὁποίας εἶχε παραλάβει μετ' ἑαυτοῦ.

Ὡραιότατον δὲ ἐπιστέγασμα τῆς μερίμνης τῆς Ἐκκλησίας ὑπὲρ τῶν σεισμοπλήκτων εἶναι ἡ ἀνω-

τέρω μνημονευθεῖσα Ἐγκύκλιος τοῦ Μακαριωτάτου, διὰ τῆς ὁποίας ἐκάστη οἰκογένεια καλεῖται ὅπως ἐτοιμάσῃ ἐν δέμα ἀγάπης μὲ εἶδη ρουχισμοῦ καὶ ὑποδήσεως καὶ παραδῶσῃ αὐτὸ εἰς τοὺς Ἐφημερίους τῆς ἐνορίας τῆς. Τὰ συγκεντρωθησόμενα δέματα θὰ σταλοῦν μερίμνη τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς εἰς τὰ σεισοπλήκτους περιοχὰς κατὰ τὰς πρὸ τοῦ Πάσχα ἡμέρας, ἵνα κομίσουν εἰς τοὺς πάσχοντας ἀδελφούς μας ἀκτίνας χαρᾶς καὶ ἀγάπης. Τοιοῦτοτρόπως—μὲ τὴν πεφωτισμένην πρωτοβουλίαν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου—σύμπας ὁ εὐσεβὴς κλήρος καὶ λαὸς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν θὰ κινητοποιηθῇ, διὰ νὰ ἐνσαρκώσῃ εἰς εὐγενεῖς πράξεις τοὺς λόγους τοῦ Ἀπ. Παύλου: «Ἐἴτε πάσχει ἐν μέλος, συμπάσχει πάντα τὰ μέλη» (Α' Κορ. ιβ', 26).

Πιστεύομεν ἀκραδάντως, ὅτι τὸ εὐσεβὲς πλήρωμα τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν θὰ ἀνταποκριθῇ προθυμότατα εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Μακαριωτάτου καὶ θὰ προσπαθῆσῃ, ἀκόμη καὶ ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτοῦ, νὰ ἐτοιμάσῃ ὅσον τὸ δυνατὸν ὠραιότερα καὶ πολυτιμότερα δέματα ἀγάπης. Πάντες ἀνεξαιρέτως πρέπει νὰ ἀποδείξωμεν ἐμπρόκτως, ὅτι ἡ Ἐκκλησία μας εἶναι ἀνταξία θυγάτηρ τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας, ἥτις κατὰ τὰς περιόδους τῶν θεομηγιῶν ἐξεδήλου τὴν χριστιανικὴν ἀγάπην ἐν ὄλω αὐτῆς τῷ μεγαλειῶ. Ἐὰν τότε οἱ Χριστιανοὶ μεθ' ὑποδειγματικῆς ἀνταπαρήσεως περιέθάλπον καὶ αὐτοὺς τοὺς εἰδωλολάτρας διώκτας των, πῶς ἡμεῖς σήμερον θὰ ἀδιαφορήσωμεν διὰ πάσχοντας ἀδελφούς μας, οἱ ὅποιοι εἶναι Χριστιανοὶ καὶ Ἕλληνες;

Χαροποιὸν μῆνυμα.

Ἡ εὐρυτάτη καὶ θερμοτάτη συμμετοχὴ τῆς σπουδαζούσης Ἑλληνικῆς Νεολαίας εἰς τὸν ἑορτασμὸν τῆς «Παγκοσμίου ἡμέρας προσευχῆς τῶν φοιτητῶν», περὶ τοῦ ὁποίου γίνεται λόγος εἰς τὴν στήλην τῶν «Χρονικῶν», εἶναι ἐν ἐλπιδοφόρον καὶ χαροποιὸν μῆνυμα, τὸ ὁποῖον μᾶς μεταδίδει ἡ νέα γενεά.

Ἐὰν κατὰ τὸ πρόσφατον παρελθὸν σχεδὸν ἅπαντες οἱ σπουδάζοντες νέοι ἦσαν τελείως ἀπεξενωμένοι τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ, σήμερον ἐν μέγα μέρος τῆς σπουδαζούσης νεολαίας ὁμολογεῖ καὶ διακηρύττει, ὅτι «θεμέλιον ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον, ὃς ἐστὶν Ἰησοῦς Χριστὸς» (Α' Κορ. γ', 11).

Ἀληθῶς! Ὁ Χριστὸς ἱκανοποιεῖ πάσας τὰς ἐφῆσεις τῆς νεανικῆς ψυχῆς. Ὁ ἐπαναστατικὸς νεανικὸς δυναμισμὸς δύναται νὰ εὕρῃ τὴν πλήρη αὐτοῦ ἱκανοποίησιν εἰς τὸν δημιουργικὸν δυναμισμὸν τῶν Χριστιανικῶν ἀξιών. Ὁ Χριστιανισμὸς εἶναι ἡ κατ' ἐξοχὴν θρησκεία τῶν νέων, διότι δὲν εἶναι θρησκεία στατική, ἀλλ' ὡς ἐλέχθη προσφυνῶς, «ἀποτελεῖ ἀκατάβλητον καὶ ἀνεξάντλητον κίνητρον πρὸς διηνεκὴ κίνησιν καὶ δρασίμην, καλεῖ τοὺς ἀνθρώπους εἰς ζωὴν πυρετώδη, θέλει τὰς ψυχὰς νὰ γρηγοροῦν, καὶ νὰ καίουν ἐν δημιουργικῇ δραστηριότητι». «Ἐν ἄριστον δὲ ἀκριβῶς μέσον πρὸς ἐκκόλαψιν τοῦ δυναμισμοῦ αὐτοῦ εἶναι ἡ προσευχή, ἥτις, συνοδοῦσα τὴν ἀδυναμίαν τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τῆς θείας παντοδυναμίας, διοχετεύει εἰς τὴν ψυχὴν τῶν νέων τεραστίως κινήτριους δυνάμεις. Εἴθε πάντες οἱ νέοι νὰ κατανόησούν τὴν ἀλήθειαν αὐτήν, διὰ νὰ ἀξιοποιήσούν τὸν ἐκλεκτὸν δυναμισμὸν των πλησίον τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ!

Ὁ θάνατος τῆς Πριγκίπισσας Ἑλένης.

Ἦρμος καὶ εὐγενική, ὅπως ὑπῆρξεν καὶ ὀλη ἡ ζωὴ τῆς, ἀπεδήμησε πρὸ τινων ἡμερῶν πρὸς τὸν Κύριον, ἡ πριγκίπισσα Ἑλένη τοῦ Νικολάου, ὅπως ἀπεκαλεῖτο ὑπὸ τοῦ λαοῦ μας.

Χήρα τοῦ ἀειμνήστου πρίγκιπος Νικολάου, ἐξεδηλώθη, ἐν παντὶ καὶ πάντοτε, ὡς ὑπογραμμὸς καὶ ὡς πρότυπον ὀρθοδόξου εὐσεβείας καὶ ἀρετῆς, συνδράζουσα καὶ ἐναρμονίζουσα τὴν εὐγένειαν τῶν τρόπων καὶ τὴν ἀριστοκρατικότητα τῆς ἐμφανίσεως, μετὰ τὴν πηγαίαν καὶ ἀφθαστον καλωσύνην, ἡ ὁποία τὴν ἐχαράκτηριζε.

Ρωσίσς τὴν καταγωγὴν καὶ κόρη τοῦ Μεγάλου Δουκὸς Βλαδιμήρου, ἀδελφοῦ τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Ρωσίας Ἀλεξάνδρου, ἀφ' ἧς ἐγκατεστάθη ἐν Ἑλλάδι ὡς σύζυγος τοῦ καλλιτέχνου πρίγκιπος Νικολάου, ὑπῆρξεν ὄχι μόνον ἡ ἀκτινοβολοῦσα ὠραιότητα καὶ χάρις σύντροφος τῆς ζωῆς των καὶ τὸ πρότυπον φιλοστόργου μητροῦς, ἀλλὰ καὶ ἀστείρευτος πηγὴ φιλαλληλῶν διαθέσεων, πρωτοστατοῦσα εἰς πᾶσαν φιλανθρωπικὴν καὶ κοινωνικὴν κίνησιν.

Τὴν Ἑλλάδα εἶχεν ἀγαπήσει πραγματικῶς ὡς δευτέραν πατρίδα. Καὶ ἔζησεν ἐδῶ, ὑπὸ τὸν γλανκὸν μας οὐρανόν, διερχομένη μετὰ γαλήνην καὶ μετὰ ἡρεμίαν τὰ ἔτη τῆς πικρᾶς τῆς χηρείας καὶ νοσητικῆς τῶν παλαιῶν ἡμερῶν. Καὶ ὁ Ἕλληνας λαὸς τὴν περιέβαλλε μετὰ εὐκρινῆ ἀγάπην καὶ ἐκτίμησιν.

Ἡ Ἐκκλησία, συμμετέχουσα εἰς τὸ πένθος τῆς Βασιλικῆς Οἰκογενείας διὰ τὸν θάνατον τῆς εὐσεβοῦς πριγκίπισσας, εὐχεται ὅπως ὁ Θεὸς ἀναπαύσῃ τὴν ψυχὴν τῆς εἰς τοὺς κόλπους τοῦ αἰδίου φωτὸς καὶ τῆς αἰωνίου Μακαριότητος.

Προϋποθέτει μετάνοιαν.

Οὐδεὶς εἶναι δυνατὸν νὰ διαφωνῇ πρὸς τὴν ἄποψιν, ὅτι πολλάκις τὸ Ἐθνικὸν σύνολον πρέπει νὰ κρίνῃ ἐπιεικῶς τοὺς κατὰ τὸ παρελθὸν παρασυρθέντας ἐξ ἐπιπολαιότητος εἰς τὰ δίκτυα τοῦ Κομμουνισμοῦ καὶ ποικιλοτρόπως συμμετασχόντας εἰς δμάδας ἢ πράξεις ἀντεθνικὰς καὶ ρητῶς ἀντιτιθεμένας πρὸς τὰ Ἑλληνοχριστιανικὰ ἰδεώδη. Τοῦτο ἰσχύει κατ' ἐξοχὴν περὶ τῶν νέων, οἱ ὅποιοι ἀναζητοῦντες ὑστατὸν τινα ἀξιολογικὸν προσανατολισμὸν καὶ τὴν ἀνακάλυψιν μιᾶς ἀξίας, εὐρισκομένης ὑπὲρ τὰς ἄλλας, εὐκόλως πλέκονται εἰς τὰ καταστρεπτικὰ δίκτυα τῶν θεωριῶν τοῦ διαλεκτικοῦ καὶ ἱστορικοῦ ὕλισμοῦ, τὰ ὁποῖα ὡς δῆθεν ὑπεραξία τις αἰχμαλωτίζουν καὶ διαποτίζουν δλόκληρον τὴν ὑπαρξίν των. Εἶναι λοιπὸν κατανοητὸν τὸ ὅτι γίνεται ἐσχάτως εὐρὺς λόγος περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς λήθης τοῦ παρελθόντος, ἐν συναρτήσει πρὸς τὴν «ἀποκατάστασιν τῶν δημοκρατικῶν θεσμῶν».

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἱερά Σύνοδος

— Τῆ 20ῃ παρ. μηνός συνήλθε ἡ Ἱ. Σύνοδος καὶ ἀπεφάσισεν ὅπως ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος μὴ μετέχη τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως ὡς ὄργανικόν μέλος τῶν διαφόρων Συμβουλίων αὐτῆς, ἀλλὰ παρακολουθῆ τὰς ἐργασίας αὐτῶν διὰ λαϊκῶν καθηγητῶν τῶν Θεολογικῶν Σχολῶν, παρισταμένων ὡς παρατηρητῶν.

Ἐπίσης κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίαν ἀνεγνώσθη καὶ ἀπερρίφθη ἡ ἐφεσις τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἐλασσῶνος κατὰ τῆς ἐπὶ τῆ βάσει τῶν Ἐκθέσεων τῶν Οἰκονομικῶν Ἐπιθεωρητῶν ἐκδοθείσης ὑπὸ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν Καταλογιστικῆς Πράξεως. Διεξεπεραιώθησαν δὲ διάφοροι ἕτεροι ἐκκρεμεῖς ὑποθέσεις. Περὶ τὸ τέλος τῆς συνεδρίας ὁ Μακαριώτατος ἀπεχαιρέτησε τὰ ἀποχωροῦντα ἐξ Συνοδικὰ Μέλῃ, τῶν ὁποίων ἡ συνοδικὴ περίοδος ἔληξε τὴν 31ην παρ. μηνός. Ἐξ ὀνόματος τῶν ἀποχωροῦντων ἠὺχαρίστησε τὸν Μακαριώτατον καὶ ἀπεχαιρέτησε αὐτὸν καὶ τὰ παραμένοντα ἐξ Συνοδικὰ Μέλῃ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Φθιώτιδος κ. Ἀμβρόσιος.

— Οἱ Σεβ. Μητροπολίται Σιδηροκάστρου κ. Βασίλειος, Ἰωαννίνων κ. Δημήτριος καὶ Καστορίας κ. Νικηφόρος παρεκάλεσαν ὅπως μὴ ἀναλάβωσι Συν-

οδικὰ καθήκοντα. Διὰ τοῦτο ἐκλήθησαν ἀντ' αὐτῶν οἱ Σεβ. Μητροπολίται Θεσσαλονίκης κ. Παντελεήμων καὶ Κασσανδρείας κ. Καλλίνικος.

— Αἱ ἐργασίαι τῆς Ἱ. Συνόδου, ὑπὸ τὴν νέαν σύνθεσιν αὐτῆς, θὰ ἀρχίσωσι ἀπὸ τῆς πρώτης ἐβδομάδος ἰσταμένου μηνός.

Ἀποστολικὴ Διακονία. Τῆ 19ῃ Μαρτίου ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ νέου Γεν. Διευθυντοῦ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας Σεβασμ. Μητροπολίτου πρ. Λήμνου κ. Βασιλείου Ἀτέση, μετέβη εἰς τὰ παρὰ τῆ Ἱ. Μονῆ Πετράκη Γραφεῖα τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ἔνθα καὶ ἐγκατέστησε τοῦτον εἰς τὴν νέαν αὐτοῦ ὑπηρεσίαν. Ὁ Σεβ. πρ. Λήμνου ἠὺχαρίστησε τὸν Μακαριώτατον διὰ τὸ παρ' αὐτοῦ ἐπιδειχθὲν ἐνδιαφέρον καὶ διὰ τὴν στοργὴν, μεθ' ἧς περιβάλλει τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν, ὅπως ἐπὶ τὴν θὰ καταβάλῃ πᾶσαν προσπάθειαν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ εἰς αὐτὸν ἀνατεθέντος ἔργου. Ἐν συνεχείᾳ εἰς τὸν νέον Γεν. Διευθυντὴν ἐγένετο ἡ παρουσίασις τῶν Διευθυντῶν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, πρὸς οὓς ὁ Σεβασμιώτατος ὡμίλησε καταλλήλως, ἀνταπήντησαν δὲ οἱ Διευθυνταί, διαβεβαιώσαντες τὸν Σεβασμιώτατον, ὅτι ὁλοψύχως θὰ συνδράμωσιν αὐτὸν εἰς τὸ ἔργον του.

Ἄλλ' ὅμως ἡ λήθη αὕτη πρέπει ν' ἀπορρέῃ ἐξ ὀρισμένων προϋποθέσεων. Ἡ παροχὴ συγχωρήσεως καὶ συγγνώμης προϋποθέτει ἀλλαγὴν νομοθεσίας τοῦ συγχωρομένου, εὐλοκρῆν ὑπερβολῆς καὶ ἀπόφασιν πρὸς νέαν ζωὴν. Ὅθεν ἡ λήθη τοῦ παρελθόντος, διὰ τὸ μὴ ἀποβῆ ἐπιζημία καὶ καταστρεπτικὴ διὰ τὸ Ἔθνος, πρέπει ν' ἀπορρέῃ ἐκ τῆς συνειδήσεως, ὅτι ἀληθὴς ἐλευθερία δὲν εἶναι ἡ ἐλευθερία, ἣτις παρέχει πλήρη ἀσυδοσίαν εἰς τὰς κακοποιούς δυνάμεις, ἀλλ' ἡ ἐλευθερία, ἣτις σέβεται τὴν ἀνθρωπίνην ἀξιοπρέπειαν καὶ συντελεῖ εἰς τὴν εὐρηκτικὴν συμβίωσιν καὶ εἰς τὴν εὐήμερίαν τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου.

Ἄστοχον σχόλιον.

Ὁμολογοῦμεν, ὅτι δὲν κατανοοῦμεν διατὶ ἐθίγη τόσον πολὺ ἡ «Καθολικὴ» ἐκ τοῦ ὅτι εἰς τὰ «Χρονικὰ» ἐδημοσιεύσαμεν, ὅτι ἡ Α. Ἀγιότης Πάπας Πίος ΙΒ' ἐδέχθη εἰς ἀκρόασιν Ἰσπανοὺς ταυρομάχους. Νομίζομεν, ὅτι τὸ γεγονός αὐτὸ ἀποτελεῖ μίαν χαρακτηριστικὴν καὶ ἰδιότυπον πτυχὴν καὶ ἐκδήλωσιν τῆς ζωῆς τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας καὶ λυπούμεθα διότι ἡ συνάδελφος δὲν κατανοεῖ αὐτό.

Ἐπειτα ὁ μικρόλογος ἰσχυρισμὸς τῆς «Καθολικῆς», ὅτι παραθεωροῦμεν γεγονότα μεγαλυτέρας ὀπωδότησε σημασίας, εἶναι ἀνακριβής, διότι ἀκριβῶς, εἰς τὰ τελευταῖα φύλλα τῆς «Ἐκκλησίας», παρὰ τὴν στενότητα τοῦ χώρου, ἐδημοσιεύσαμεν τόσας οὐσιώδεις πληροφορίες περὶ τῆς ζωῆς τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, ὅσας δι' οὐδεμίαν ἄλλην ἑτεροδόξον ἢ ὁμόδοξον Ἐκκλησίαν ἐδημοσιεύσαμεν. Δὲν ἀναδημοσιεύομεν μόνον τὰς χαρακτηριστικώτερας εἰδήσεις τῆς «Καθολικῆς», ἀλλ' ἐπὶ πλέον ἀναφέρομεν καὶ ἄλλα σπουδαῖα γεγονότα ἐκ τῆς ζωῆς τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, ἅτινα, δημοσιεύομενα

λ.χ. ἐν τῷ περιοδικῷ *Herder-Korrespondenz*, ἀγνωστῶνται καὶ ἐπ' αὐτῆς τῆς «Καθολικῆς». Λοιπὸν δὲν νομίζει ἡ ἑτεροδόξος συνάδελφος ὅτι ἀδικεῖ τὴν «Ἐκκλησίαν»; Καὶ δὲν νομίζει ἐπίσης, ὅτι τὰ περιοδικὰ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, ὡς λ. χ. «Ὁ Ρωμαῖος Παρατηρητής», — ἐν ἀντιθέσει πρὸς ἡμᾶς — δεικνύουν τελείαν ἀγνοίαν διὰ τὴν σφύζουσαν ζωὴν τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, τὴν ὁποίαν περιφρονητικῶς ὀνομάζουν «Ἐκκλησίαν Βυζαντινοῦ τύπου»;

Πρὸς ἀποσαφηνισμόν.

Πολλήν, νομίζομεν, ἀναταραχὴν προσέκαλεσε τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον «Περὶ μίαν μελέτην» βιβλιοκριτικὸν σημείωμα τοῦ Σεβασμιωτάτου τ. Μητροπολίτου Νευροκοπίου κ. Γεωργίου.

Συμφώνως πρὸς τὸ σημείωμα τοῦτο, αἱ ἀναπτυσσόμενα ὑπὸ τοῦ εὐνομαθοῦς καὶ εὐσεβοῦς κληρικοῦ Ἀρχιμ. κ. Ἱερ. Κοτσώνη ἀπόψεις ἐν τῷ προσφάτως ἐκδοθέντι πονηματίῳ του «Ἡ θέσις τῶν Λαϊκῶν ἐντὸς τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ὁργανισμοῦ» κρίνονται ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἀπαράδεκτοι ἀπὸ ἀπόψεως Ὀρθοδόξου.

Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος δημοσιεύομεν σήμερον σχετικὴν ἀποσαφηνιστικὴν ἐπιστολὴν τοῦ διακεκριμένου Μητροπολίτου Σάμου κ. Βιργηναίου, ὡς καὶ σχετικὴν ἀπάντησιν τοῦ Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Ἱερωνύμου Κοτσώνη. Τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ ὀφείλει νὰ προκύπτῃ ἐκ πάσης ἐρεῦνης καὶ ἐντὸς πάσης δημιουργικῆς ἐργασίας. Καὶ ἀμφοτέρων τῶν ἐπιστολῶν τὴν δημοσίευσιν ἐπιβάλλει, πιστεύομεν, ἡ ἡγιασμένη ἐλευθερία σκέψεως καὶ αἰσθήματος. Χωρὶς τοῦτο βεβαίως νὰ σημαίη, ὅτι υἰοθετοῦμεν ἐκάστοτε τὰς διατυπώμενας ἀπόψεις τῶν γραφόντων.

Ο.Δ.Ε.Π. Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ο.Δ.Ε.Π. συνήλθε ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Δωροθέου τὴν 20ὴν καὶ 27ην παρ. μηνός καὶ ἠσχολήθη περὶ διάφορα θέματα τρεχοῦσας φύσεως.

Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν

Τὰς νυκτερινὰς ὥρας τῆς 13ης Μαρτίου ἐπέστρεψε μετὰ τῆς ἀκολουθίας τοῦ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Δωρόθεος ἐκ τῆς ἀνά τὴν σεισμό-πληκτον περιοχὴν περιοδείας του. Ἡ Α. Μακαριότης, κατὰ τὴν ἐκεῖ παραμονὴν του, ἐμερίμνησε διὰ τὴν προώθησιν καὶ διανομὴν εἰς τοὺς σεισμοπλήκτους τῶν ὑπ' αὐτοῦ διατεθέντων ἐφοδίων, ὡς καὶ διὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνότων συνέχισιν τῆς τελέσεως τῆς θ. Λειτουργίας καὶ τῶν ἱ. Ἀκολουθιῶν καθ' ὅλην τὴν Μ. Τεσσαρακοστήν. Ἡ παρουσία τοῦ Μακαριώτατου ἐν μέσῳ τῶν σεισμοπλήκτων, ὡς καὶ οἱ πατρικοὶ αὐτοῦ λόγοι, παρέσχον εἰς τοὺς κατοίκους τῶν πληγείσων περιοχῶν μεγάλην παραμυθίαν.

— Τῇ 15ῃ Μαρτίου ὁ Μακαριώτατος προέστη τῆς Ἀκολουθίας τῶν Χαιρετισμῶν ἐν τῷ ἱ. Ναῷ Ἀγίου Κωνσταντίνου Πειραιῶς.

— Τῇ 16ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνός ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Ἀρχιγραμματέως τῆς ἱ. Συνόδου Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Χρυσ. Θέμελη, μετέβη εἰς τὰ ἐν Ψυχικῷ Ἀνάκτορα τῆς ἀειμνήστου Πριγκιπίσσης Ἑλένης τοῦ Νικολάου καὶ ἔψαλε Τρισάγιον ἐπὶ τῆς σοροῦ αὐτῆς.

— Τῇ Κυριακῇ 17ῃ παρ. μηνός ὁ Μακαριώτατος, συνεχίζων τὰς εἰς τοὺς ἱ. Ναοὺς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν τακτικὰς ἐπισκέψεις του, μετέβη καὶ ἐπεθεώρησε τοὺς ἱ. Ναοὺς Κοιμ. Θεοτόκου Βούλας, Κοιμ. Θεοτόκου Βαρκίτζης καὶ Ἀγ. Νικολάου Γλυφάδος.

— Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ Μακαριώτατος παρέστη ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ εἰς τὴν τελετὴν τῆς «Ἡμέρας τῆς Προσευχῆς» τῶν Σπουδαστῶν, ἐν συνεχείᾳ δὲ ἀπηύθυνε πρὸς τὴν σφουδάξουσαν Ἑλληνικὴν νεολαίαν τὸ κάτωθι ἐμπνευσμένον Ραδιοφωνικὸν Μήνυμα :

«Σπουδάζοντες νέοι τῆς Ἑλλάδος, Μεγάλοι ἀγῶνες σὰς ἀναμένουν. Σήμερον εἰς τὴν Σχολὴν σας, αἰετοὶ εἰς τὴν κοινωσίαν. Καὶ καταφανῆς εἶναι ὁ πόθος σας ὅπως ἐπιτύχητε εἰς τὴν ζωὴν. Κρατήσατε καὶ χρησιμοποίησατε ὡς ὄπλον σας τὴν προσευχὴν. Καὶ διὰ τὰ ἐμπόδια εἰς τὴν κοινωνικὴν σας πρόβodon καὶ διὰ τὰς δυσκολίας τῆς ψυχικῆς σας προαγωγῆς καὶ ἀνάδοι. Ἡ προσευχὴ θὰ σὰς χαρίσῃ δύναμιν καὶ ὑπομονὴν εἰς τὴν λύσιν καὶ τὴν δοκιμασίαν, πνεῦμα δὲ εὐρηκτικὸν καὶ καρδίαν σεμνὴν εἰς τὴν χαρὰν καὶ ἐπιτυχίαν. Ἡ προσευχὴ θὰ χαλυβδώσῃ καὶ θὰ διαπλάσῃ τὴν ψυχὴν καὶ τὸν χαρακτῆρα σας καὶ θὰ σὰς ἀναδείξῃ ἀληθινὰς προσωπικότητας εἰς τὴν ζωὴν. Διότι, ὡς μὴ πλανώμεθα. Ἀνάγκη σήμερον ἔχομεν ὄχι μόνον μορφωμένων ἀνθρώπων, ἀλλὰ κυρίως φωτεινῶν, σεμνῶν καὶ ἐναρτέων προσωπικοτήτων. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία προσβλέπουσα μετ' ἐλπίδος μεγάλης πρὸς τὴν σπουδάζουσαν Ἑλληνικὴν νεότητα, εὐλογεῖ αὐτὴν ἀπὸ καρδίας καὶ εὐχεται, ὅπως αὐτὴ γρηγοροῦσα καὶ προσευχομένη ἀποσπάσῃ πᾶν δῶρημα τέλειον ἐκ τοῦ Πατρὸς τῶν Φώτων».

— Αὐθμερὸν παρέστη ὡσαύτως εἰς τὸ ἐτήσιον μνημόσυνον τοῦ ζοιδιμοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κυροῦ Σπυρίδωνος.

— Τὸ ἑσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἡ Α. Μακαριότης ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Μαραθῶνος κ. Δαμασκηνοῦ, μετέβη εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν, ἔνθα παρηκολούθησε τὴν διμυλίαν τοῦ καθηγητοῦ κ. Π. Τρεμπέλα ἐπὶ τῇ «Ἡμέρᾳ τῆς Προσευχῆς» τῶν Σπουδαστῶν.

— Τῇ ἐπομένῃ 18ῃ Μαρτίου, ὁ Μακαριώτατος συμπαραστατούμενος ὑπὸ τῶν Συνοδικῶν Ἀρχιερέων, προέστη ἐν τῷ ἱ. Μητροπολιτικῷ Ναῷ τῆς Νεκρωσίμου Ἀκολουθίας κατὰ τὴν κηδείαν τῆς Πριγκιπίσσης Ἑλένης τοῦ Νικολάου. Κατ' αὐτὴν παρέστησαν αἱ Α. Μ. οἱ Βασιλεῖς, ἡ Α. Β. Υ. ὁ Διάδοχος, αἱ Α. Β. Υ. αἱ Πριγκιπίσσαι, ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως μετὰ

τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, τὸ Διπλωματικὸν Σῶμα καὶ λοιποὶ ἐπίσημοι.

Αὐθμερὸν ἐδέχθη εἰς συνεργασίαν τὸν νέον Γεν. Διευθυντὴν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας Σεβ. Μητροπολίτην πρ. Λήμνου κ. Βασίλειον.

— Τῇ 19ῃ Μαρτίου προήδρευσε συνεδρία τῆς Συντονιστικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Πανελληνίου Ἐπιτροπῆς Αὐτοδιαθέσεως Κύπρου.

— Τῇ 20ῃ Μαρτίου τὴν μὲν πρωΐαν προήδρευσε συνεδρία τῆς ἱ. Συνόδου, τὸ δὲ ἀπόγευμα συνεδρία τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Ο.Δ.Ε.Π.

— Τῇ ἐπομένῃ ἡμέρᾳ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος ἠκροάσθη πατρικῶς καθ' ὅλην τὴν πρωΐαν κληρικῶν τῆς ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς, ὡς πράττει τοῦτο ἀνά πᾶσαν Πέμπτην ἀπὸ τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἀναλήψεως τῶν Ἀρχιεπισκοπικῶν του καθηκόντων. Τὸ ἀπόγευμα προήδρευσε συνεδρία τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Αὐθμερὸν ἐδέχθη τὸν Διευθυντὴν Ἐκκλησιῶν τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν Πρεσβευτὴν κ. Στεφάνου.

— Τῇ 22ῃ Μαρτίου προέστη τῆς Ἀκολουθίας τῶν Χαιρετισμῶν ἐν τῷ ἱ. Ναῷ Ἀγ. Εἰρήνης Ἀθηνῶν, ἐν συνεχείᾳ δὲ παρέστη εἰς τὴν πρὸς τιμὴν τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Πρίγκιπος Πέτρου διοργανωθεῖσαν τελετὴν ὑπὸ τῆς Ἑνώσεως Ἐφέδρων Ἀξιωματικῶν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ «Παρνασσοῦ».

— Τῇ 23ῃ Μαρτίου ἡ Α. Μακαριότης ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ὠμίλησεν εἰς τοὺς συγκεντρωθέντας ἐν τῷ ἱ. Μητροπολιτικῷ Ναῷ κληρικοὺς τῆς ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς, δώσας εἰς αὐτοὺς καταλλήλους οδηγίας διὰ τὸν, προνοίᾳ αὐτοῦ, διενεργηθῆσομενον ἔρανον, πρὸς ἀνακούφισιν τοῦ πληγέντος ἐκ τοῦ σεισμοῦ πληρώματος τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας. Οἱ παραστάντες ἱερεῖς ἐπέδειξαν προθυμίαν καὶ ἐξεδήλωσαν ἐνθουσιασμόν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ὥρας καὶ εὐγενεῖας ταύτης προσπαθείας τοῦ Μακαριώτατου, ἀνέλαβον δὲ νὰ βοηθήσουν ἰδιαίτερας τοὺς πληγέντας συν-ἀδέλφους των ἱερεῖς. Ὁ Μακαριώτατος ἐπήνεσεν αὐτοὺς διὰ τὸν παρ' αὐτῶν ἐπιδεικνυόμενον ἱερὸν ζήλον. Σχετικῶς πρὸς τὸ «δέμα ἀγάπης», ὡς ἀπεκάλεσε τὸν ἔρανον τοῦτον ὁ Μακαριώτατος, ἐξαπελύθη ὑπ' αὐτοῦ ἡ ἐν ἄλλῃ σελίδι τοῦ παρόντος δημοσιευομένη ἐγκύκλιος.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ὁ Μακαριώτατος παρέστη εἰς τὴν διοργανωθεῖσαν ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ Ἀθηνῶν τελετὴν ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς Ἑθνικῆς Ἑορτῆς.

— Τῇ 24ῃ Μαρτίου ἐτίμησε διὰ τῆς παρουσίας του τὸ διοργανωθὲν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ «Παρνασσοῦ» ὑπὸ τοῦ συλλόγου «Φίλοι τῆς Βυζ. Μουσικῆς» μουσικοφιλολογικῶν μνημόσυνον τῶν Μ. Πρωτοψαλτῶν.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐπεσκέφθη καὶ ἐπεθεώρησε τοὺς ἱ. Ναοὺς Κοιμήσεως Θεοτόκου καὶ Ἀγίας Βαρβάρας Π. Φαλήρου, Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος Καλαμακίου, Παναγίας Ἀλίμου, Ἀγίας Τριάδος Ἑλληνικοῦ, Κοιμ. Θεοτόκου Ρόμβης, Ἀγίων Θεοδώρων Πλατείας Κλαυθμώνος, Παναγίας Μοναστηρακίου καὶ Εἰσοδίων Θεοτόκου Καπνικαρέας.

Τὸ ἑσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας παρέστη ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ «Παρνασσοῦ» εἰς τὴν δοθείσαν ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς Ἑθνικῆς Ἑορτῆς διάλεξιν τοῦ τῶς Ὑπουργοῦ κ. Χρ. Σολομωνίδου.

— Τῇ 25ῃ Μαρτίου, ὁ Μακαριώτατος, συμπαραστατούμενος ὑπὸ τῶν Σεβ. Συνοδικῶν Σάμου καὶ Ἰκαρίας κ. Εἰρηναίου, Αἰτωλῶνας κ. Ἰεροθέου καὶ Δράμας κ. Γεωργίου, ἐτέλεσε τὴν καθιερωμένην ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς Ἑθνικῆς Ἑορτῆς Δοξολογίαν, παρουσίᾳ τῶν Α. Μ. τῶν Βασιλέων, τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου, τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Πρίγκιπος Πέτρου, τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ λοιπῶν ἐπισήμων.

Τὸ ἑσπέρας τῆς αὐτῆς ἡμέρας παρέστη ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν τελετῶν τοῦ Ἑθν. Πανεπιστημίου εἰς τὴν ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ ἐπετείῳ τελετὴν.

— Τῇ 26ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνός, ἐδέχθη εἰς συνεργασίαν τὸν Ὑπουργὸν τῆς Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως

κ. Τάστρον. Ἐν συνεχείᾳ δὲ πρόεση συνεδρίας τῆς Συντονιστικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Π. Ε. Α. Κ.

— Τῇ ἐπομένῃ, 27ῃ Μαρτίου, ἡ Α. Μακαριότης ἐδέχθη ἐν τῷ Ἀρχιεπισκοπικῷ Μεγάρῳ τὴν Α. Β. Υ. τὸν Πρίγκιπα Πέτρον. Ἐδέχθη ὡσαύτως τὸν Γεν. Διευθυντὴν Ὁρθοσκευμάτων Καθηγητὴν κ. Ἰωαννίδην.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς αὐτῆς ἡμέρας προήδρευσε συνεδρίας τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Ο. Δ. Ε. Π.

— Κατὰ τὸ διάστημα τοῦ 15ῆμέρου ἐδέχθη ἐπίσης τὸν Ἀντιπρόεδρον τῆς Π. Ε. Α. Κ. κ. Κωνσταντίνου, τὸν Καθηγητὴν τοῦ Παν. Ἀθηνῶν καὶ Ἀκαδημαϊκὸν κ. Δ. Μπαλάνου, τὸν βουλευτὴν καὶ τ. Ὑπουργὸν κ. Μπαρουλάνου, τὸν Μ. Αὐτάρχη τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως κ. Λεβίδην, τὸν Καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου κ. Καλλιτσούνακη, τὸν Καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου κ. Λούβαριν μετὰ τοῦ Ἀκολούθου Τύπου τῆς Γερμανικῆς Πρεσβείας κ. Σουμάχερ, τὴν κ. Πρωτοπαπαδάκη, τὸν Καθηγητὴν τοῦ Πανεπιστημίου κ. Πατρονικόλαν, τὴν κ. Πιπινέλη, τὸν Διευθυντὴν Γραμμάτων καὶ Θεάτρου τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Ὁρθοσκευμάτων κ. Κουρνούτου, τὸν βουλευτὴν κ. Λουϊζίδην, Ἐπιτροπὴν τῆς «Ἐνώσεως Προστασίας Θεσμοῦ Οἰκογενείας», τὸν βουλευτὴν κ. Καρρέρ, τὴν κ. Μελοῦδα, τὸν τ. Ὑπουργὸν κ. Ρέντην, τὸν στρατηγὸν κ. Κουρούκλην, τὸν κ. Κοντογεώργου, τὸν κ. Ψαρουδάκη κ. ἄ.

Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον. Τὸ Μ. Σ. τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν συνήλθε τὴν 21ην καὶ 28ην παρ. μηνὸς ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Εὐρύπου κ. Ἀλεξίου καὶ ἡσχολήθη περὶ διάφορα θέματα τρεχούσης φύσεως.

Ἐπισκοπικὸν Δικαστήριον. Τὸ Ἐ. Δ. τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν συνεδρίασε τὴν 21ην παρ. μηνὸς ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Εὐρύπου κ. Ἀλεξίου καὶ ἡσχολήθη περὶ διαφόρους ὑποθέσεις κληρικῶν τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς.

Ὁρφανοτροφεῖον Βουλαγιμένης. Τῇ 23ῃ παρελθόντος μηνὸς συνήλθεν ἡ Ἐφορεία τοῦ Ὁρφανοτροφείου Βουλαγιμένης καὶ ἔλαβε διαφόρους ἀποφάσεις σχετικὰς πρὸς τὴν εὐρυθμιον λειτουργίαν αὐτοῦ. Κατὰ τὴν συνεδρίαν ταύτην ἀπεφασίσθη ἡ οικονομικὴ ἐπικουρία τοῦ Συλλόγου «Στέγη Ἐργαζομένου Ὁρφανοῦ», εἰς ἣν φοιτοῦν ἀπόφοιτοι τοῦ Ὁρφανοτροφείου, ἀσκούμενοι εἰς διαφόρους τέχναις.

— Ὑπὸ τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν ἐξεδόθη ἡ κατωτέρω ἐγκύκλιος τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Δωροθέου.

*Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος
Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν Ἐν Ἀθήναις τῇ 14ῃ Μαρτίου 1957
Ἀριθ. Πρωτ. 795*

Πρὸς

Τοὺς εὐλαβεστάτους Ἐφημερίους καὶ τὰ Ἐκκλησιαστικά Συμβούλια τῶν Ἱερῶν Ναῶν τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀγιωτάτης Ἀρχιεπισκοπῆς

Ἐπειδὴ ἐπληροφορήθημεν ὅτι τινὲς παρουσάζονται, εἴτε ὡς ἡμετέροι συγγενεῖς εἴτε κατ' ἐντολήν καὶ ἐξουσιοδότησιν ἡμῶν ζητοῦντες χρηματικὰς ἀρωγὰς ἐκ τοῦ Φιλοπύχου Ταμείου ὑμῶν, ἢ τὴν ἀγορὰν βιβλίων ἢ αὐτοσυνιστῶνται, ὡς κατέχοντες δῆθεν ἐμπιστευτικὰς θέσεις ἢ ὡς διευθύνοντες διοικητικὰς ἢ δικαστικὰς ὑποθέσεις, αἰτούμενοι διαφόρους διευκολύνσεις ἢ ἀνάληψιν καὶ διακπεραίσωσιν προσωπικῶν ἢ ὑπερηγοιακῶν ὑποθέσεων ὑμῶν παρὰ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἢ τοῖς δικαστηρίοις, ἔγνωμεν ὅπως ἀπαξ διὰ παντὸς ἀνακρινώσωμεν ὑμῖν, ὅτι οἱ τοιοῦτοι οὐδέμιαν σχέσιν ἔχουσι πρὸς ἡμᾶς καὶ τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν καὶ δεόν ν' ἀποπέμψωνται. Πρὸς τοῦτοις ἀπαγορεύομεν τὴν ἔλθειν Λιτανειῶν, ἐξαίρεσι τῶν γνωμένων κατὰ τὰς πανηγύρεις τῶν πολιούχων Ἁγίων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ τῆς ἡμέραν τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου ἐκῆστου Ἐνοριακοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ. Ἐντελλόμεθα δὲ ὅπως ἡ διάρκεια τῶν Λιτανειῶν τούτων, ὡς καὶ τῆς τοιαύτης τοῦ Ἱεροῦ Ἐπιταφίου, περιορίζεται εἰς τὸ μικρότερον δυνατὸν ὅριον.

*Ἐσχέτης ὑμῶν πρὸς Κύριον
† Ὁ Ἀθηνῶν Δ ω ρ θ ε ο ς*

ΕΠΑΡΧΙΑΙ

Ἱερά Μητρόπολις Ἡλείας

Καθ' ἃ ἀναγράφει τὸ ἐκκλησιαστικὸν περιοδικὸν «Ἀμπελος», ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἡλείας κ. Γερμανός, τῇ 26ῃ Φεβρουαρίου, προήδρευσε Τοπικοῦ Συνεδρίου ἐξήκοντα περίπου ἐφημερίων τῶν τέως Δήμων Λετρίνων, Ὠλένης καὶ Ὀλυμπίων, τῇ δὲ 28ῃ προήδρευσε Τοπικοῦ Συνεδρίου τεσσαράκοντα περίπου ἐφημερίων τῶν τέως Δήμων Ἡλιδος καὶ Μυρτουτίων. Ὁ θεῖος Λόγος ἐκηρύχθη κατὰ τὸν μῆνα Φεβρουάριον ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου, τοῦ Ἱεροκήρυκος τῆς Ἱ. Μητροπόλεως καὶ τῶν βοηθῶν Ἱεροκήρυκων, ἡ δὲ θεία Ἐξομολόγησις ἐγένετο ὑπὸ τριάκοντα πέντε πνευματικῶν ἐξομολόγων, οἵτινες πρὸς τοῦτο ἐπεσκέφθησαν τὰς κομπολῆεις καὶ τὰ χωρία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀμερικῆς

Ὡς γράφουσιν ἡμῖν ἐξ Ἀμερικῆς, τὸν παρελθόντα Φεβρουάριον ἡ Ἱ. Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Τιμίου Σταυροῦ ἐώρτασε ἐν πάσῃ μεγαλοπρεπείᾳ τὴν εἰκοστὴν ἐπέτειον τῆς ἰδρύσεως αὐτῆς. Τὰς ἐπὶ τούτῳ διοργανωθεῖσας ἑορτὰς ἤνοιξε τῇ 23ῃ Φεβρουαρίου ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς κ. Μιχαὴλ ἐν τῷ Ἱ. Ναῷ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς, ἔνθα ἐμάλη ὁ Μ. Ἐσπερινός. Τῇ ἐπομένῃ, 24ῃ, ἐτελέσθη πανηγυρικὴ λειτουργία ἐν τῷ Ἱ. Καθεδρικῷ Ναῷ τῆς Βοστώνης, μετὰ τὸ πέρας τῆς ὁποίας ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος ἀμίλησεν ἐπὶ τοῦ θέματος «Ἡ Ὁρθόδοξος Θεολογικὴ Παιδεία», ἀναφερθεὶς εἰς τὸ ἱστορικὸν τῆς ἰδρύσεως τῆς Σχολῆς καὶ εἰς τὴν κατὰ τὴν διαρρεύσαν εἰκοσαετίαν σταδιοδρομίαν αὐτῆς, ἐπαινέσας τοὺς συμβαλόντας ἄλλοτε καὶ νῦν εἰς τὴν προαγωγὴν καὶ ἐξέψωσιν τῆς Σχολῆς.

Αἱ ἑορταὶ τῆς εἰκοσαετηρίδος τῆς Θεολ. Σχολῆς θά συνεχισθῶσι καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους. Ἐν τῷ καταρτισθέντι προγράμματι περιλαμβάνονται διαλέξεις, μουσικὰ προγράμματα, δεῖπνα καὶ ἀπὸ σκηνητῆς διδασκαλία ἀρχαίων δραμάτων.

— Κατόπιν προσκλήσεως ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Θεολ. Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Βοστώνης κ. Η. Eihensperger, ὁ Σχολάρχης τῆς Ἱ. Θεολ. Σχολῆς τοῦ Τιμίου Σταυροῦ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Ἑλλάδος κ. Ἀθηναγόρας ἀμίλησεν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Βοστώνης ἐπὶ τοῦ θέματος «Ἐρμηνεία τῆς Ὁρθόδοξου Λειτουργικῆς Θεολογίας». Τὴν διάλεξιν παρηκολούθησαν ὀδοῦ ἑξήκοντα περίπου Ἀμερικανοὶ Καθηγηταὶ καὶ Φοιτηταί.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΕΡΒΙΑΣ

Τὸ ἐπίσημον ὄργανον τοῦ Πατριάρχου Σερβίας «Γκλάσνικ» δημοσιεύει εἰς τὸ τελευταῖον φύλλον (Φεβρουάριος 1957) δύο ἔγγραφα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ὁρθοσκευμάτων, τὰ ὁποῖα ἐστάλησαν τὴν 27ην Ἰουνίου 1956 καὶ εἰς τὰ ὁποῖα ἐλήφθη ἡ ἀπάντησις τὴν 24ην Νοεμβρίου 1956. Διὰ τοῦ πρώτου ἔγγραφου ἡ Ἱερά Σύνοδος παρακαλεῖ τὴν Ἐπιτροπὴν Ὁρθοσκευμάτων, ὅπως ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα ἵνα αἱ διοικήσεις τῶν νοσοκομείων, τῶν γηροκομείων, τῶν οἰκοτροφείων καὶ ἄλλων παρομοίων ἰδρυμάτων ἀκολουθοῦν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ Νόμου περὶ τῆς θέσεως τῶν θρησκευτικῶν ὁμολογιῶν, ὁσὰκις ἄτομα εὐρισκόμενα εἰς τὰ ἰδρύματα αὐτὰ ζητήσονται νὰ τοὺς ἐπισκεφθῇ ὁ Ἱερεὺς πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν θρησκευτικῶν τῶν ἀναγκῶν. Διὰ τοῦ δευτέρου τῆς ἔγγραφου ἡ Ἱερά Σύνοδος παρακαλεῖ τὴν Ἐπιτροπὴν Ὁρθοσκευμάτων ὅπως ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα, ὥστε αἱ ἐκπαιδευτικὰ ἀρχαὶ νὰ ἔχωνται τῶν διατάξεων τοῦ Νόμου περὶ τῆς θέσεως τῶν θρησκευτικῶν ὁμολογιῶν ὡς πρὸς τὴν διδασκαλίαν τῶν θρησκευτικῶν καὶ τὴν ἐξωτερικέυσιν τῶν θρησκευτικῶν αἰσθημάτων τῶν μαθητῶν. Εἰς τὴν ἀπάντησιν τῆς Ἱ. Ἐπιτροπῆς Ὁρθοσκευμάτων τὸνίζει ὅτι δὲν δύναται νὰ προβῇ εἰς καμμίαν ἐνέργειαν, διότι τὰ ἔγγραφα τῆς

'Ιερὰς Συνόδου δὲν ἀναφέρουν συγκεκριμένας περιπτώσεις.

— Τὸ περιοδικὸν «Γκλάσνικ» δημοσιεύει λεπτομερῆ ἔκθεσιν ἐκ 36 σελίδων περὶ τῆς εἰς Ρωσίαν ἐπισκέψεως ἀντιπροσωπείας τῆς Σερβικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὴν Αὐτοῦ Ἁγιότητα τὸν Πατριάρχην κ. Βικέντιον.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

Οἱ πιστοὶ τῆς Ρουμανικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἀνέρχονται εἰς 14.000.000, οἱ ἱερεῖς εἰς 10.700 καὶ οἱ μονάζοντες εἰς 7.500. Οἱ ἑφημέριοι καὶ οἱ ψάλται μισθοδοτοῦνται ὑπὸ τοῦ Κράτους. Ὁ πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. Πέτρος Γκρόζα εἶναι μέλος τῆς Πατριαρχικῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ δὲ ὑπουργὸς τῶν Θρησκευμάτων διετέλεσε καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Τσερνοβίκου. Ἡ Ρουμανικὴ Ἐκκλησία ἔχει δύο Θεολογικὰς Σχολὰς καὶ ὀκτὼ Ἱερατικὰς Σχολὰς, ἐξ ὧν δύο διὰ μοναχὰς. Κάθε πρεσβύτερος μοναχὸς καὶ κάθε πρεσβύτερα μοναχὴ ὀφείλουσιν νὰ τελειώσῃσιν τριετὲς ἐκκλησιαστικὸν σεμινάριον, οἱ δὲ νεώτεροι μοναχοὶ καὶ μοναχαὶ ὑποχρεοῦνται νὰ τελειώσῃσιν τὴν Ἱερατικὴν Σχολὴν καὶ νὰ ἐκμάθῃσιν μίαν τέχνην. Αἱ Ἱεραὶ μοναὶ ἔχουν μικρὰν ἀκίνητον περιουσίαν, ὡς ἐκ τούτου δὲ ἔχουν γίνεαι ἐργαστήρια καὶ ἐργοστάσια. Τὸ Βουκουρέστιον ἄριθμεῖ περὶ τοὺς 400 ναοὺς. Πλησίον ἐνίων ναῶν ὑπάρχουσιν ἐκκλησιαστικὰ ἐργαστήρια διαφόρων σκευῶν, ἀντικειμένων ἐκ φιλιγκράν, ἱερῶν ἀμφίων, κωδῶνων, ξυλογλύπτων ἀντικειμένων κ.τ.λ. Εἰς τὸ Βουκουρέστιον λειτουργεῖ καὶ μία Σχολὴ Ἐκκλησιαστικῆς ζωγραφικῆς. Εἰς τὸ κέντρον τῆς πόλεως κτίζεται γυναικεῖα μονή, εἰς μίαν δὲ ἀπὸ τὰς καλύτερας τοποθεσίας τῆς πρωτεύουσος εἰς τεράστιος ναὸς. Τὸ Πατριαρχεῖον Ρουμανίας εἶναι μεγαλοπρεπέστατον καὶ ἐπιβλητικὸν μέγαρον μὲ θαυμασίαν ἐσωτερικὴν διακόσμησιν. Οἱ τοῖχοι τοῦ προθαλάμου διεκοσμήθησαν προσφάτως μὲ τοιχογραφίας παρουσιαζούσας σκηνὰς ἐκ τῆς ἱστορίας τῆς Ρουμανικῆς Ἐκκλησίας. Αἱ αἵθουσαι καὶ οἱ διάδρομοι τοῦ μεγάρου καλύπτονται ὑπὸ εἰκόνων, φωτογραφιῶν καὶ σχεδίων ἐνὸς προσφάτως ἀποθανόντος καλλιτέχνη, ὁ ὁποῖος μὲ μεγάλην καλαισθησίαν ἐζωγράφησε καθ' ὅλην τὴν ζωὴν του ναοὺς, παρεκκλήσια, μονὰς, νεκροταφεῖα. Τὸ γραφεῖον τοῦ Πατριάρχου εἶναι ὄλον ξυλογλύπτων. Καὶ τὸ παρεκκλήσιον τοῦ Πατριαρχείου εἶναι ἐπίσης ξυλογλύπτων. Παραπλευρῶς τοῦ Πατριαρχείου εὐρίσκεται τὸ τυπογραφεῖον τῆς Ρουμανικῆς Ἐκκλησίας, εἰς τὸ ὁποῖον ἀπασχολοῦνται 240 ἐργάται. Εἰς τὸ Βουκουρέστιον ἐκδίδονται 4 ἐκκλησιαστικὰ περιοδικὰ. Ἄλλα 4 ἐκκλησιαστικὰ περιοδικὰ ἐκδίδονται εἰς ἄλλας πόλεις τῆς Ρουμανίας.

ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ προσεχούσους Ὀκτωβρίου θὰ συνέλθῃ ἐν Βιέννῃ τὸ Διεθνὲς Συνέδριον τοῦ Καθολικοῦ Τύπου.

— Ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἱεραρχία τοῦ Καναδά ἀπεφάσισε τὴν ἴδρυσιν ρωμαιοκαθολικοῦ κέντρου κινηματογράφου, ραδιοφώνου καὶ τηλεοράσεως.

— Τὴν ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων 1956 ἐγένοντο δεκτοὶ εἰς τὴν Ρωμαιοκαθολικὴν Ἐκκλησίαν 10.000 Κορεάται.

— Κατὰ τὸν παρελθόντα Ἰανουάριον συνεκροτήθη ἐν Λουξεμβούργῳ τὸ «Συνέδριον διὰ τὰς κοινωνικὰς καὶ θρησκευτικὰς συνεπείας τῆς ἀναπτύξεως τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινότητος διὰ τὸς ἀνθρώπους καὶ τὸν χάλυβα». Τὸ Συνέδριον διοργανώθη ὑπὸ τοῦ «Διεθνούς Καθολικοῦ Ἰνστιτούτου διὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν κοινωνικὴν ἔρευναν».

ΠΡΟΤΕΣΤΑΝΤΙΣΜΟΣ

Καθ' ἃ πληροφοροῦμεθα ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ τύπου, ἡ Εὐαγγελικὴ Ἐκκλησία τῆς Γερμανίας καλεῖ καὶ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος νεάνιδας, ἵνα συμμετάσχουσιν εἰς τὸ ὑπ' αὐτῆς διοργανούμενον «ἔτος τῆς διακο-

νίας» (Das diakonische Jahr). Αἱ νεάνιδες αἰτῶν, μετὰ σχετικὴν ἐκπαίδευσιν εἰς διαφόρους «οἴκους διακονισῶν», ἀναλαμβάνουσιν ἐπὶ ἕν ἔτος διακονικὴν ἐργασίαν εἰς νοσοκομεῖα, γηροκομεῖα, ἐκπαιδευτήρια, παιδικοὺς σταθμοὺς, νηπιαγωγεῖα, οἰκοκυρικὰ σχολὰ καὶ ἄλλα φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα. Τοιοῦτοτρόπως αἰτῶν ἀποκοτῶν εἰδικὰς γνώσεις, ἐκκολάπτουσιν τὸν δυναμισμὸν τῆς ψυχῆς τῶν καὶ μανθάνουσιν νὰ ὑπηρετοῦν τοὺς ἄλλους μὲ ἀγάπην, τοῦθ' ὅπερ εἶναι καὶ μία ἐκπαίδευσιν διὰ τὴν ζωὴν τοῦ γάμου. Πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἐλκύονται τόσοσιν πολὺ ἐκ τῆς ἐργασίας ταύτης, ὥστε ἀποφασίζουσιν νὰ ἀφιερῶσιν ἰσοβίως τὰς δυνάμεις τῶν εἰς τὸ ἔργον τῆς διακονίας. Εἰσηγητὴς τῆς ιδέας τοῦ «διακονικοῦ ἔτους» ὑπῆρξε πρὸ τριῶν ἐτῶν ὁ διαπρεπὴς καὶ ρηξικέλευθος ἐπίσκοπος Dr. Dietzfelbinger, ὅστις τότε ἦτο Rektor τοῦ «Ἰδρυμάτος διακονισῶν» (Diakonissenanstalt) ἐν Neuendettelsau.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἐν τῇ «προσωρινῇ ἐκθέσει» τῆς «Ἑποπιτροπῆς» τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν ἐπὶ τοῦ θέματος: «Χριστιανικὴ μαρτυρία, προσηλυτισμὸς καὶ θρησκευτικὴ ἐλευθερία ἐν τῷ πλαισίῳ τοῦ Παγκ. Συμβ. Ἐκκλησιῶν» ἀναφέρονται μεταξὺ ἄλλων τὰ ἑξῆς:

«Μαρτυρία εἶναι ἡ οὐσιωδεστέρα ἀποστολὴ καὶ εὐθύνη τοῦ Χριστιανοῦ. Ὅλοι οἱ ἄλλοις μαθηταὶ ὀφείλουσιν νὰ σέβωνται τὴν μεγάλην ἐντολὴν τοῦ Κυρίου (Λουκ. κδ', 46-48)...

Ὁ «προσηλυτισμὸς» εἰς τὴν πραγματικότητά εἶναι ἡ διαστροφή τῆς «μαρτυρίας», ὅταν κάμωμεν χρῆσιν δελεασμοῦ, δωροδοκίας, ψυχολογικῆς πιέσεως, ἐκφοβισμοῦ ἢ βίας, κρυφίως ἢ δημοσίως, διὰ νὰ ἐπιτύχωμε τὸν φαυνομενικὸν προσηλυτικὸν τινος... ἢ ὅταν ἐπιζητῶμεν τὴν ἐπέκτασιν τῆς ἐκκλησίας μας καταθέτοντες ψεύδη εἰς βάρους μιᾶς ἄλλης».

ΔΙΑΦΟΡΑ

Δυνάμει τῆς προσφάτου ἀποφάσεως τῆς Πολωνικῆς Κυβερνήσεως ἡ διδασκαλία τῶν θρησκευτικῶν εἰσήχθη εἰς τὰ Δημοτικὰ Σχολεῖα καὶ τὰ Γυμνάσια. Ἐν μέρος δμως τῶν μελῶν τοῦ Κ.Κ. Πολωνίας ζητεῖ τὴν ἴδρυσιν μερικῶν σχολείων, εἰς τὰ ὁποῖα δὲν θὰ διδάσκεται τὸ μάθημα τῶν θρησκευτικῶν. Ὁ Ρωμαιοκαθολικὸς κληρὸς ἀνέπτυξε ζωηρὰν δρᾶσιν πρὸς μεταίωσιν τῆς προστασίας αὐτῆς ἰδίως τὸν παρελθόντα Φεβρουάριον, ὅτε προέβη εἰς ἐκκλήσεις πρὸς τοὺς πιστοὺς καὶ ἀποστολὴν ἀντιπροσωπειῶν εἰς τὴν Βαρσοβίαν. Τὸ ζήτημα παραμένει εἰσέτι ἐκκρεμῆς. Μερικοὶ κομματικοὶ παράγοντες θεωροῦν ὅτι ἡ εἰσαγωγὴ τῶν θρησκευτικῶν εἰς τὰ σχολεῖα δὲν εἶναι εὐτυχῆς λύσις, ἂν καὶ τοιοῦτοτρόπως καθίσταται δυνατὸς ὁ ἔλεγχος τῆς διδασκαλίας τῶν θρησκευτικῶν, ἢ ὁποῖα πρότερον διεξήγετο εἰς τοὺς ναοὺς μακρὰν παντὸς κρατικοῦ ἐλέγχου καὶ τὴν ὁποῖαν παρηκολούθουν τὰ ἐννέα δέκατα καὶ πλέον τῆς μαθητιώσης νεολαίας τῆς Πολωνίας.

— Εἰς τὴν βιομηχανικὴν περιοχὴν τῆς Πολωνίας Σλάνσκ ὑπάρχουσιν 80 ἀνθρακωρυχεῖα μὲ 400.000 ἀνθρακωρύχους. Εἰς τὰ ἀνθρακωρυχεῖα αὐτὰ ὑπάρχουσιν παρεκκλήσια ἀφιερωμένα εἰς τὴν Ἁγίαν Βαρβάραν. Κατόπιν διαταγῆς τῶν πολωνικῶν ἀρχῶν τὰ παρεκκλήσια αὐτὰ παρέμειναν κλειστὰ ἐπὶ τινὰ καιρὸν. Κατ' αὐτὰς αὐτὰ ἤνοιξαν ἐκ νέου τῇ ἀπαιτήσει τῶν ἀνθρακωρύχων.

— Ἡ Ἰαπωνικὴ Βιβλικὴ Ἐταιρεία ἐξέδωκε τὴν Βίβλον τῶν τυφλῶν εἰς 32 τόμους. Ἡ Παλαιὰ Διαθήκη τῆς ἐκδόσεως ταύτης περιλαμβάνει 24 τόμους, ἡ δὲ Καινὴ Διαθήκη 8 τόμους. Ἐν Ἰαπωνίᾳ ὑπάρχουσιν 119000 τυφλῶν, ἐξ ὧν οἱ 2000 εἶναι Χριστιανοί.

— Ὡσαύτως ἐν Κορέᾳ ἐξεδόθησαν τμήματα τῆς Βίβλου εἰς τὴν γραφὴν τῶν τυφλῶν. Ἡ πλήρης ἐκδοσις τῆς Καινῆς Διαθήκης εἰς τὴν κορεατικὴν γραφὴν τῶν τυφλῶν ἐγένετο κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ παρελθόντος ἔτους.

Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α

Ἱερά Μητρόπολις Λαρίσης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α. Ν. 2200]40 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» καὶ προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν τῆς κενῆς Ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ ἐν Μάνδρα (Κάτω Θωμαῖ) Ἱ. Ναοῦ Ἁγίου Βασιλείου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ κεκτημένους τὰ ἐκ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τῶν Νόμων τοῦ Κράτους ἀπαιτούμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης καὶ ἐν τῷ περιοδικῷ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ δικαιολογητικά τῶν ἵνα ἀνακηρύξωμεν αὐτοὺς ὑποψηφίους.

Ἐν Λαρίσῃ τῇ 14ῃ Μαρτίου 1957

† Ὁ Λαρίσης Δημήτριος.

Ἱερά Μητρόπολις Αἰτωλοακαρνανίας

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς Ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ ἐν Σιταραλῶνις Τριγωνίδος Ἱεροῦ Ναοῦ «Ἁγίου Παντελεήμων» προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 47 τοῦ Α. Ν. 2200]1940 «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», ὡς καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 586]1941 Νομοθετικοῦ Διατάγματος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Α.Ν. 2200]1940» ὀριζόμενα προσόντα, ἵνα ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ σχετικὰ πιστοποιητικά.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16ῃ Μαρτίου 1957

† Ὁ Αἰτωλοακαρνανίας Ἱερόθεος.

Ἱερά Μητρόπολις Τρίκκης καὶ Σταγῶν

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς Β' κενῆς Ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ «Ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου» τῆς πόλεως Καλαμπάκας, προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 47 § 1 ἐδ. β' τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 2200]1940 «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τῶν Ἀναγκ. Νόμων 536]45 καὶ 540]45, ὀριζόμενα προσόντα, ἵνα ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ σχετικὰ πιστοποιητικά.

Ἐν Τρικάλαις τῇ 18ῃ Μαρτίου 1957

† Ὁ Τρίκκης καὶ Σταγῶν Δωρόθεος.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ἰωάννου Ν. Καρμῖρη, Καθηγ. Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἡ Ἑλληνικὴ Θεολογικὴ Βιβλιογραφία τῆς τελευταίας δεκαετίας (1945 - 1955). Ἀνατύπωσις ἐκ τῆς α' Ὀρθοδοξίας Κων)λεως 1957. Ἐκ τοῦ Πατριαρχικοῦ Τυπογραφείου. Σελ. 20.

Eduard Spranger, Ψυχολογία τῆς ἐφηβικῆς ἡλικίας. Μετάφρασις Ν. Ι. Λούβαρι. Ἐκδοσις δευτέρα. Ἀθήναι 1956. Σελ. 424.

Μητροπολίτου Ἱερισσοῦ, Ἀγ. Ὅρους καὶ Ἀρδαμερίου Κυπριανοῦ, Μικροὶ Ἱεραπόστολοι. Διηγήματα γιὰ παιδιὰ. Πρόλογος Σ. Κόλλια. Ἀθήναι 1957. Σελ. 46.

Ἐλευθερίου Εὐαγγέλου Κωνσταντακάτου, Ἀνθρωπότης Θεοῦ. Ἀθήναι 1957. Σελ. 208.

Ἱερά Μητρόπολις Ἡλείας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 46, 47 καὶ 48 τοῦ Ἀν. Νόμου 2200]1940 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» καὶ προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν τῆς κενῆς Ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγ. Γεωργίου Ἀστρά, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα πρὸς κατάληψιν τῆς ἐν λόγῳ Ἐφημεριακῆς θέσεως, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ ἐπίσημον Δελτίον τῆς Ἐκκλησίας «ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ», ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ δικαιολογητικά τῶν, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν αὐτῶν ὡς ὑποψηφίων.

Ἐν Πύργῳ τῇ 22ῃ Μαρτίου 1957

† Ὁ Ἡλείας Γερμανός.

Ἱερά Μητρόπολις Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 46 τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 2200]40 «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὰς χηρεύουσας θέσεις τακτικοῦ ἔφημερίου τῶν ἐνοριῶν 1) Γεφυρίων καὶ 2) Σκοτούσης, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον ὑποβάλλωσιν εἰς τὰ Γραφεῖά μας τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 48 τοῦ αὐτοῦ Νόμου ὀριζόμενα δικαιολογητικά ἔγγραφα τῶν προσόντων αὐτῶν, προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων διὰ τὰς ἄνω ἐνορίας.

Ἐν Καρδίτῃ τῇ 22ῃ Μαρτίου 1957

† Ὁ Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων Κύριλλος.

"ΕΚΚΛΗΣΙΑ,"

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

*ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΔΩΡΟΘΕΟΣ

† Ὁ Σάμου καὶ Ἰκαρίας ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

† Ὁ Ἀλεξανδρουπόλεως ΙΩΑΚΕΙΜ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ Κ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Ἐγκύκλιος τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου περὶ τοῦ «δέματος ἀγάπης».

Μητροπολίτου Μεσσηνίας Πολυκάρπου Συνοδικοῦ (†), Περὶ τῆς τιμῆς τοῦ Τιμίου Σταυροῦ.

Φ. Κόντογλου, Ἀγιογραφικοὶ χαρακτήρες ἁγίων ἐορταζομένων κατὰ τὸν μῆνα Ἀπρίλιον καθὸς καὶ ὑποθέσεων ἐορτῶν.

Αἰδερ. κ. Ζάνου Γουγοιτᾶ, Τὰ δύο μηνύματα τοῦ Ντοστογιέφσκη.

Ἐπιστολαὶ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν».

Παρατηρήσεων στήλη.

Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά.

Προκηρύξεις ἐκλογῆς ἱερέων.

Βιβλιογραφία.

Υπεύθυνος Τυπογραφείου : ΤΙΜΟΛΕΩΝ ΡΟΥΤΣΗΣ

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἐν Ἀθήναις, Ἰαοῦ 1.